

Jaarverslag 2016

Nationaal instituut Nederlands
slavernijverleden en erfenis (NiNsee)

Inhoud

Inleiding	5
Missie.....	6
Doel	6
Doelgroep	6
EDUCATIE.....	6
Algemeen.....	6
De trans-Atlantische slavernij.....	7
Gevolgen op de huidige samenleving en identiteitsvorming.....	7
Percepties van nu (discriminatie/racisme).....	7
Themadagen.....	8
Geschiedenis van Amsterdam en Suriname.....	8
Historische stadswandeling.....	9
Gezinsvorming en relaties postslavernij in Suriname en Caribisch Nederland.....	9
Identiteit.....	9
De niet-westerse visie op ziekte en gezondheid in de psychiatrie.....	9
Familiëdag	10
Storytelling	10
Marrons	10
Winti	11
De gevolgen van de Europese Heilige dagen voor mensen van Afrikaanse afkomst.....	11
Lespakket: De Geschiedenis van Sinterklaas & Zwarte Piet voor primair onderwijs.....	11
Educatieve workshop De Stad Amsterdam: Slavernijsporen	12
Lesmateriaal slavernijverleden.....	13
DEBAT, ONTMOETING EN INFORMATIE.....	14
Netwerk Slavernijverleden en Educatie	14
Volksvertegenwoordigers en bestuurders	14
Kunst en Cultuur	15
Wat betekent zwart zijn?	16
Larefo: Winticultuur	16
Samen bruggen bouwen en verschillen vieren	16
Antiracisme en discriminatie	18
Tula-discussie	19
Diversiteit in Bestuur en Beleid - 8 november 2016	19
Vrijheidsmaaltijd.....	20
Keti Koti Dialogo Estafette.....	20

Kinderombudsvrouw en Zwarte Piet.....	21
NETWERK SLAVERNIJVERLEDEN.....	21
HERDENKEN EN VIEREN	21
1 juni 2016 Herinneringsoptocht.....	22
24 juni Voorouderavond.....	23
27 juni Herdenking van Eliezer	24
30 juni Kinderherdenking	24
30 juni Nationale Herdenking Nederlands Slavernijverleden	25
1 juli Keti Koti Festival 2016	27
Caribische markt.....	27
Bigi Spikri-optocht	28
Voorouderpodium	28
Hoofdpodium	28
Debatpodium.....	29
“ 5 jaar Zwarte Piet is Racisme” i.s.m. stichting Nederland wordt Beter	30
“De Ziel van Zout”	30
Marketing en publiciteit	31
14 augustus Tula Herdenkingsconcert.....	32
17 augustus 2016 Tulaherdenking	33
Tula-viering in Amsterdam Zuidoost	34
BLACK ACHIEVEMENT MONTH.....	34
Activiteiten	35
1 oktober - Zwarte Uitvinders – Nemo Science Museum	35
1 oktober - Praat Nederlands met mij – Kenny B – Theater aan het Spui	37
1 – 31 oktober - Black Youngsters on the Road - Amsterdam	37
2 oktober - Opening Black Achievement Month – Compagnietheater.....	38
3 oktober - Wijzer Kijken over colourism - NoLIMIT	40
6 oktober - De Bibliotheek van Licht - OBA	40
7 oktober - Zwart Amsterdam - Amsterdam Museum.....	41
7 oktober - Afrovibes Festival: Ketima - Bijlmer Parktheater.....	43
8 oktober - Anansi, geef die fakkel door! - OBA.....	44
8 oktober – Symposium Zwart Nederland - Museum Volkenkunde Leiden	44
9 oktober - Filmfestival Zwart Nederland – Amsterdam Museum.....	45
9 oktober – Zwart Glas - Nationaal Glasmuseum Leerdam.....	46
9 oktober - Viering Marrondag & AfroVibes – Theater aan het Spui	46
10 oktober - AfroVibes Festival – Theater aan het Spui.....	47

12 oktober – Obia - Stadsschouwburg Amsterdam	47
12 en 13 oktober - Voor mijn kinderen – Likeminds – Theater aan het Spui.....	48
13 en 27 oktober - Wandeling Zwarte Pioniers - Den Haag	48
14 oktober – Black Female Achievers - Boom Chicago	48
14 oktober - De rol van de Antilliaanse man in de samenleving - Nutshuis.....	49
15 oktober – Seminar Black Presence in de Zorg – De Bazel	50
18 oktober New Urban Collective – Decolonizing our education - Vrije Universiteit	50
23 oktober - Ode aan Felix de Rooy – Rialto	52
23 t/m 29 oktober - Beat IT Youth Exchange – Amsterdam Zuidoost.....	54
25 oktober - Best of both worlds – Bijlmer Parktheater	54
26 oktober - Boekpresentatie We hadden liefde, we hadden wapens – Bijlmer Parktheater	55
27 en 29 oktober - African Diaspora and the Cultural Arts seminar – BPT	56
27 oktober - Nacht van de Geschiedenis - Rijksmuseum	56
27 oktober - Mijn (Bij)Vrouw (V.I.G./Raymi Sambo) – Theater aan het Spui.....	57
28 oktober - Meet the Boss Lady – Theater aan het Spui	57
28 oktober- Netwerkevenement Let them Shine (stichting Ocan) – Idazaal Den Haag.....	57
29 oktober - Black Empowerment Youth Day – Bijlmer Parktheater.....	58
30 oktober - De koto in de schijnwerpers - Bijlmer Parktheater	59
30 oktober - Soul, Jazz & Blues – Denise Jannah - Bijlmer Parktheater	59
31 oktober – Afsluiting Black Achievement Month – Bimhuis.....	60
Conclusie	60
INTERNATIONAL DECADE FOR PEOPLE OF AFRICAN DESCENT	61
ORGANISATIE.....	63
Bestuur	63
Medewerkers	63
Slotwoord	64

Inleiding

*Het nationaal slavernijmonument Nederlands slavernijverleden
in het Oosterpark te Amsterdam.*

Het NiNsee is ontstaan vanuit een behoefte aan kennis en gedegen onderzoek van het slavernijverleden van Nederland afgezet tegen de internationale context van de slavernij. Door het ontsluiten van bronnen, het beschikbaar laten komen van kennis en het faciliteren van het maatschappelijk debat kan de gedeelde geschiedenis over het slavernijverleden bijdragen aan een beter onderling begrip.

Het NiNsee geeft een stem en een gezicht aan het verleden van de slavernij en wil de gevolgen ervan in het heden voelbaar maken door middel van het (doen) faciliteren van exposities, onderzoek, publicaties, documentatie, het aanjagen van debatten en het organiseren van herdenkingen en symposia.

Zoals bekend, ontvangt het NiNsee vanaf 2012 geen structurele subsidie van het Rijk meer. Dit had tot gevolg dat het NiNsee vanaf 2012 de volle breedte en omvang van haar functie, ambitie en taakopvatting niet verder heeft kunnen ontwikkelen met als gevolg dat het instituut verplicht was haar ambities bij te stellen.

Ten aanzien van de rol van 's lands overheid zet het NiNsee er in de komende periode op in om de erkenning en herdenking van het slavernijverleden en de herdenking daarvan op het nationale niveau te kunnen verwezenlijken met de middelen die daarvoor noodzakelijk zijn. Het NiNsee zal met het Rijk verder onderhandelen om naast de bijdrage in de Nationale

Herdenking (50.000 euro) ook een volwaardige rol in de landelijke taken te kunnen vervullen. De herdenking dient als nationaal symbool landelijk brede erkenning te vinden. Daartoe wil het NiNsee in staat gesteld worden om de coördinatie in dit erfgoeddomein over het slavernijverleden en de hedendaagse gevolgen voor de nazaten en de samenleving in zijn geheel met verwante, maatschappelijke en culturele (erfgoed-) organisaties te kunnen vervullen.

De gemeente Amsterdam heeft wel haar verantwoordelijkheid genomen - daar wil het NiNsee ook hier weer zijn erkentelijkheid voor uitspreken - en het voortbestaan van het NiNsee middels een jaarlijkse bijdrage ten aanzien van haar taken als organisatie, het Ketikoti festival en recent de invulling van het Netwerk Slavernij Verleden (NSV). Hierdoor is de start van de herpositionering een feit geworden. Het is voor het NiNsee weer mogelijk hetzij in een kleinere constellatie haar doelstellingen en ambities, zoals verwoord in de statuten in samenwerking met (inter-)nationale partners weer vorm te geven.

Missie

Het (doen) faciliteren van onderzoek, debat, educatie, informatie over het slavernijverleden van alle Nederlanders, door voortdurend, en vanuit verschillende invalshoeken het Nederlandse slavernijverleden en de gevolgen daarvan voor de huidige Nederlandse samenleving, nationaal en internationaal over het voetlicht te brengen.

Doel

Het (doen) ontwikkelen en (laten) uitdragen van een evenwichtig en realistisch beeld van het Nederlands slavernijverleden en het zichtbaar maken en bestrijden van de ingrijpende gevolgen van dit verleden in de huidige samenleving. Dit vanuit verschillende invalshoeken om zodoende dat verleden en die gevolgen onder ogen te zien om vervolgens te gedenken, herdenken en te verwerken en de vrijheid te vieren.

Doelgroep

Het NiNsee is van mening dat de doelgroep de gehele Amsterdamse (en Nederlandse) bevolking betreft, maar is realistisch ambitieus in wie ze kan bereiken. De inzet van de juiste communicatie en informatiemiddelen is van daarin essentieel. Een belangrijk speerpunt is het bereiken van jongeren: 'jong gekend, oud gewend'

EDUCATIE

Algemeen

Het NiNsee is actief op het gebied van educatie en gaat samenwerkingen aan ter bevordering van de lange-termijn-ontwikkeling van het educatiebeleid gericht op het slavernijverleden. NiNsee gelooft dat dergelijk beleid zich wat betreft het slavernijverleden en de erfenis hiervan op meer dan enkel 'het onderwijs' moet richten. Educatie is kennis- en cultuuroverdracht die op verschillende plekken en manieren kan plaatsvinden. Het slavernijverleden is het hele jaar door van belang. Voornamelijk het naar buiten treden en op zoek gaan naar scholen en docenten is een belangrijke doelstelling.

Er zijn drie speerpunten die centraal staan binnen het educatie-traject:

De trans-Atlantische slavernij

Een overzicht van de trans-Atlantische slavenhandel

Hierbij blijft het NiNsee zich richten op het ontnemen van het eurocentrisme binnen dit discours. We moeten afstappen van het feitelijke discours en van een cijfermatige benadering, naar een persoonlijker/humanere benadering. Wat gebeurde er op sociaal vlak voor, tijdens en na de afschaffing van de slavernij?

Gevolgen op de huidige samenleving en identiteitsvorming

Wat voor gevolgen heeft slavernij gehad op de ontwikkeling van de Surinaamse en (voormalige) Antilliaanse samenlevingen? Wat doet slavernijverleden met de identiteitsvorming van mensen van Afrikaanse komaf? Hoe kijken ze naar zichzelf? Hoe ziet het toekomstbeeld er voor de zwarte gemeenschap uit in Nederland? Wat is hun positie op de huidige arbeidsmarkt? Hoe zorgen wij dat hier positieve verandering in komt?

Percepties van nu (discriminatie/racisme)

De perceptie van de ander is een sociale constructie. Hoe je naar de ander kijkt, is een aangeleerd concept. Je kan dus ook aangeleerd worden om anders te leren denken. *Inclusiveness* is hiervoor nodig. De *Black Achievement Month* kan hier een bijdrage aan leveren bij het veranderen van de negatieve stereotypering van de zwarte gemeenschap.

De implementatie van de educatievisie van 2016 heeft door allerlei omstandigheden geleid tot een kernmoment, de workshops: *'De Stad Amsterdam: Slavernijsporen'* gericht op groep 7 en 8 van het primaire onderwijs: zie beneden.

Daarnaast bood de Black Achievement Month een podium tot reflectie op de negatieve stereotypering van de zwarte gemeenschap met als doel deze te doorbreken. Het reikt aan scholieren en de jeugd de handvaten om hun identiteit te overdenken en begrijpen. De Docentendag - leraren en docenten bekend maken met de stof en de gevoeligheden daar rondom in het verlengde van het Toolbox-project - hebben we naar 2017 moeten verschuiven.

Themadagen

In 2016 werden diverse themadagen georganiseerd met als thema: *Geschiedenis is het collectieve geheugen van een volk*. Doelstellingen waren:

- de kennis over de gedeelde geschiedenis delen;
- het begrip gedeelde geschiedenis ook als zodanig laten ervaren door de doelgroep;
- participatie aan de samenleving bevorderen door kennis van diverse facetten van de samenleving te vergroten.

De themadagen werden onderverdeeld in diverse onderwerpen.

Geschiedenis van Amsterdam en Suriname

Op zondag 28 februari werd onder meer werd gesproken over het feit waarom de bevolking van Nederland/Amsterdam is zoals het vandaag is samengesteld. De inleiding werd verzorgd door Nana Efua. Deze themadag vond plaats in Radio Mart te Amsterdam Zuidoost.. In totaal 51 personen namen hieraan deel. De themadag werd georganiseerd in samenwerking met twee grassrootsorganisaties.

Historische stadswandeling

Op 27 maart vond in het centrum van Amsterdam een historische stadswandeling plaats. Doel was de deelnemers te informeren over de slavenhandel en de West Indische Compagnie en de relatie met Amsterdam. De wandeling trok langs diverse panden in Amsterdam, die een link hebben met het slavernijverleden. Aan de wandeling namen 45 personen deel. De inleiding werd verzorgd door Nana Efua.

Gezinsvorming en relaties postslavernij in Suriname en Caribisch Nederland

Op 26 juni 2016 vond in het gebouw van Radio Mart te Amsterdam Zuidoost een workshop plaats over *Gezinsvorming en relaties postslavernij in Suriname en Caribisch Nederland en de gevolgen voor vandaag*. Aan de workshop, die werd verzorgd door de Franse psychologe Urmy Toussaint, namen 71 personen deel.

Identiteit

Op 17 juli 2016 vond in het SMN zorggebouw te Amsterdam Zuidoost een discussie plaats over *Identiteit*. Doel was om met elkaar te onderzoeken wat wij onder identiteit verstaan en welke bijdrage geschiedenis levert aan de identiteitsvorming. Aan de discussie namen deel 68 personen, waaronder ruim 15 jongeren, die hun stempel op de bijeenkomst drukten door kritisch aan de discussie deel te nemen. Zij zijn inmiddels vaste deelnemers aan de activiteiten. Inleider waren Rachel Breeveld en Nana Efua.

De niet-westerse visie op ziekte en gezondheid in de psychiatrie

Op 24 juli 2016 werd in het SMN-gebouw te Amsterdam Zuidoost een workshop georganiseerd over *De niet-westerse visie op ziekte en gezondheid in de psychiatrie*. Studenten van de opleiding Holistisch Therapeut werden in contact gebracht met wintigelovigen in de hoop meer begrip te creëren voor een andere kijk op ziekte en gezondheid voor hun doelgroep. De inleiding werd verzorgd door henna Linger. 60 Personen namen deel aan de workshop. Opvallend was dat veel deelnemers, die binnen hun familie te maken hebben met psychiatrische problemen, zich niet erkend voelen door de GGZ.

Familiedag

In het Gaasperpark werd op zaterdag 20 augustus 2016 een familiedag georganiseerd. Doelstelling was om armlastige gezinnen een educatieve en recreatieve dag te bezorgen. Storyteller Benny van Hetten vertelde verhalen over de slaventijd en Nana Efua begeleidde de kinderen met spelletjes uit vroegere tijden. In totaal namen 180 ouders en kinderen en 12 vrijwilligers deel aan de familiedag, die georganiseerd werd in samenwerking met drie grassrootsorganisaties: Rutu Skoro, Saba Diri en Stichting Maat i.o..

Storytelling

Op 24 september 2016 werd in Amsterdam een Tori Neti georganiseerd, waarbij middels verhalen inzicht werd verkregen over de eerste Surinamers, die zich in Amsterdam vestigden. Hoe leefden zij?, Hoe vierden zij 1 juli?, Hoe is hun integratie verlopen? Verschillende personen kwamen aan het woord en vertelden op geheel eigen wijze hun ervaringen in Amsterdam. De Tori Neti werd bijgewoond door 237 personen.

Marrons

Nazaten van de marrons, van de plantages weggelopen tot slaafgemaakten, in de binnenlanden van Suriname.

Op 23 oktober 2016 vond te Amsterdam Oost een lezing plaats over Marrons, slaven die wisten te ontvluchten van de plantages en zich vestigden in het binnenland van Suriname. De inleiding werd verzorgd door de Aucaanse Martha Pinas, zelf nazaat van de Marrons. Doel was meer aandacht te schenken aan de Marron-geschiedenis en de rol van vrouwen tijdens de vorming van marron-gemeenschappen. De lezing werd bezocht door 50 deelnemers.

Winti

Op 27 november 2016 werd te Amsterdam Zuidoost door Nana Efua een inleiding verzorgd over de Winti-religie. Winti is een traditionele Afro-Surinaamse religie. De term wordt tevens gebruikt voor alle bovennatuurlijke wezens die door A Nana (de God der Goden), de schepper van het universum, zijn geschapen. De winti zijn met de Afrikaanse slaven tijdens de trans-Atlantische slavernij meegereisd naar Suriname. De lezing werd bijgewoond door 83 personen.

De gevolgen van de Europese Heilige dagen voor mensen van Afrikaanse afkomst

Op zondag 25 december werd te Amsterdam Zuidoost een lezing gehouden door Nana Efua over de invloed van de Pan-Europese feesten op de nazaten van tot slaafgemaakten. De lezing werd bezocht door 180 personen.

Lespakket: De Geschiedenis van Sinterklaas & Zwarte Piet voor primair onderwijs

Het NiNsee heeft in januari 2016 de stichting 'Nederland wordt Beter' financieel ondersteund bij de ontwikkeling en implementatie van het lespakket voor het basisonderwijs: '*De Geschiedenis van Sinterklaas en Zwarte Piet*'

De lessen zijn een tool voor een onderwijs-leergesprek over de geschiedenis van Sinterklaas en Zwarte Piet. Daarnaast wordt ingegaan op karikaturen en de bezwaren die tegen de figuur Zwarte Piet bestaan. Het pakket is qua niveau gericht op leerlingen die niet meer in Sinterklaas geloven: groepen 6 en 7. Het taalgebruik is daarom eenvoudig maar de inhoud is ook geschikt voor oudere kinderen en volwassenen.

Het pakket bestaat uit vier onderdelen van elk ongeveer 15 à 20 minuten.

- Les1: Sinterklaas
- Les 2: Zwarte Piet
- Les 3: karikaturen
- Les 4: Leuk?

Nederland Wordt Beter werkt al enige jaren met dit lespakket, en eerder werd de les al gegeven op basisscholen en middelbare scholen. De stichting merkt dat er met name vanuit scholen een enorme vraag is naar een hulpmiddel waarmee de discussie rondom Zwarte Piet

in de school gevoerd kan worden. Docenten voelen zich vaak niet voldoende toegerust om de discussie te voeren, terwijl ze zien dat dit wel noodzakelijk is. Door het lespakket voor iedereen beschikbaar te maken hoopt Nederland Wordt Beter de discussie te stimuleren.

Educatieve workshop De Stad Amsterdam: Slavernijsporen

Op 5 juli 2016 is een educatieve workshop gehouden op de A. Bekemaschool (31 leerlingen uit groep 7). De workshop is vormgegeven en gepresenteerd door wetenschapper dr. Aspha Bijnaar en educatief medewerker drs. Stephanie Archangel in samenwerking met het Netwerk Slavernijverleden Educatie dat gekoppeld is aan het Amsterdam Museum. Zowel het Museum als het NiNsee houden zich bezig met het koppelen van de thematiek aan het grotere verhaal van de stad Amsterdam en zijn inwoner: Op welke manieren is de erfenis van het slavernijverleden in de stad Amsterdam zichtbaar?

Aspha Bijnaar geeft les over het slavernijverleden aan leerlingen van de A. Bekamachool in Amsterdam.

In de interactieve workshop zijn de kinderen op een manier bevraagd naar hun ideeën over de thematiek. Leidende vraag in dit college: Wat hebben het Paleis op de Dam, de Amsterdamse grachten, Zwarte Piet, kroeshaar, de Gouden Koets, suiker, chocola, kruidnagel, schelpen, kralen, personen als Katja Schuurman, Typhoon en DJ Chuck, gerechten als pom en roti en straattaal (Praat Nederlands met me!) nu eigenlijk te maken met het Nederlandse slavernijverleden?

Na een introductie zijn de leerlingen 20 minuten lang onder begeleiding aan de slag geweest. Ze maken in groepjes van vijf een paneel (op A3-formaat karton, kleurig dus niet wit) dat thuishoort in een denkbeeldige tentoonstelling over slavernij. De laatste 10 minuten van het college presenteerden de leerlingen wat hun paneel vertelt over het thema slavernij. Voor

hun poster/paneel hebben ze de materialen gebruikt die wij hadden meegenomen: suiker, kruidnagel, schelpen, kralen, kroeshaar etc.

Groep 1 maakte een grachtenpand uit de binnenstad van Amsterdam, gedecoreerd met suiker en kruiden: 'Families van vroeger die daar woonden hadden ook met slavenhandel te maken'.

Groep 2 maakte een Zwarte Piet met kroeshaar: 'Kroeshaar daar schaamde men zich vroeger voor, maar nu zeggen mensen, mijn haar is mooi zoals het is en ik wil het zo laten'.

Groep 3 maakte een installatie over het Paleis op de Dam met kralen en schelpen: 'Daar vergaderden ze over de verkoop en het op een schip zetten van slaven'.

Groep 4 maakte een woordenboek, waarin Nederlandse woorden tegenover woorden uit de straattaal werden gezet: 'Veel jongeren vinden Nederlands saai en straattaal juist heel vet.'

Groep 5 maakte een verbeelding over het Sinterklaasfeest: 'Vroeger moesten slaven de blanken bedienen, nu moet Zwarte Piet ook steeds bedienen'

De leerlingen hebben vooraf aan de workshop hun antwoorden op een briefje geschreven en aan het eind van de workshop hebben ze hetzelfde gedaan.

Een aantal van 26 leerlingen hebben de briefjes ingevuld. De verwachting was dat de leerlingen die in de klas al een aantal uren les hadden gehad over de trans-Atlantische slavernij en slavenhandel van juf Stella, na deze workshop het begrip slavernij ruimer zouden invullen. Die verwachting is grotendeels uitgekomen.

Waar de leerlingen bij de 1^e meting vooral de vakspecifieke woorden noteerden als WIC, handel, Suriname, Nederlandse Antillen, Afrika, Gouden Eeuw en slavenarbeid, tekenden ze bij de 2^e meting woorden op als: mensenhandel, Paleis op de Dam, het Sinterklaasfeest, Amsterdamse pakhuizen, Zwarte Piet, kralen, blank, discriminatie, racisme, wereldtentoonstellingen, huidskleur, donkere mensen, kroeshaar, eten (gerechten), schaamte voor kroeshaar.

Onze voorzichtige conclusie is dat het begrip slavernij door de leerlingen concreter, tastbaarder werd geduid en ruimer werd geassocieerd. Ook blijkt uit deze woorden dat ze de slavernijconnectie met de Stad Amsterdam (in)zien. De woorden en begrippen die zij bij de 2^e meting opschreven, zijn de thema's die in de workshop aan de orde zijn gekomen. Verdergaande conclusies kunnen we uit deze meting niet halen, maar de workshop lijkt hen aan te zetten tot een bredere kijk op de geschiedenis van slavernij, op de zichtbare en onzichtbare erfenis ervan in de stad Amsterdam.

[Lesmateriaal slavernijverleden](http://www.lesmateriaalslavernijverleden.nl)

In samenwerking met het Amsterdam Museum heeft het NiNsee in 2015 de website www.lesmateriaalslavernijverleden.nl ontwikkeld. De website toont een overzicht van lesmateriaal over het slavernijverleden. Het lesmateriaal is breed inzetbaar en kan naar eigen inzicht worden afgestemd op verschillende doelgroepen, van basisonderwijs tot hoger onderwijs. De website dient als ondersteuning voor leerkrachten bij het onderwijzen over

het slavernijverleden. In 2016 is de website onderhouden en zijn enkele lespakketten toegevoegd.

DEBAT, ONTMOETING EN INFORMATIE

Het NiNsee heeft in 2016 een drietal netwerkbijeenkomsten georganiseerd. Bedoeling van deze bijeenkomsten was om professionals in diverse sectoren bijeen te brengen en met hen in gesprek te treden over het slavernijverleden en de doorwerking hiervan in de huidige samenleving.

Netwerk Slavernijverleden en Educatie

Op woensdag 12 oktober vond in het Amsterdam Museum de netwerkbijeenkomst van het Netwerk Slavernijverleden & Educatie plaats. Een paar dagen eerder was in het Amsterdam Museum de tentoonstelling *Zwart in Amsterdam* geopend met beelden, verhalen en voorwerpen die te maken hebben met inspirerende (on)bekende zwarte rolmodellen: schrijvers, politici, rappers, sporters, maar ook de buurvrouw of voetbalcoach. Het NiNsee heeft ook aan deze tentoonstelling een financiële bijdrage geleverd, Tijdens de netwerkbijeenkomst werd gezamenlijk de tentoonstelling bezocht en werd aan de deelnemers de vraag gesteld: "Herkent u zichzelf?" Na het bezoek aan de tentoonstelling kwamen de deelnemers, die allen uit het educatieveld afkomstig waren, bijeen en werd gediscussieerd over de vraag wat we vanuit het Netwerk Slavernij Verleden voor elkaar kunnen betekenen in de toekomst.

Volksvertegenwoordigers en bestuurders

Op zaterdag 16 april vond in de Bazel een netwerkbijeenkomst plaats met politici en bestuurders van Afrikaanse, Surinaamse of Antilliaanse afkomst. Doel van de bijeenkomst was om hen op de hoogte te brengen van de activiteiten van het NiNsee en de mogelijkheden tot samenwerking te bekijken.

Aan de bijeenkomst namen een tiental volksvertegenwoordigers en bestuurders deel.

Ixora Balootje	Statenlid provincie Zuid-Holland	ChristenUnie
Simion Blom	Gemeenteraadslid Amsterdam	Groen Links
Don Ceder	Duo Statenlid provincie Noord-Holland	ChristenUnie
Roald Helm Purmerend	Wethouder Purmerend	Stadspartij
Tanja Jadnanansing	Tweede Kamerlid	PvdA
Naomie Matil	Statenlid provincie Zuid-Holland	PvdA
Aisha Schol	Bestuurscommissie Amsterdam Oost	Groen Links
Luiza Soares	Statenlid Zuid-Holland	SP
Dehlia Timman	Gemeenteraadslid Amsterdam	D66
Peggy Wijntuin	Gemeenteraadslid Rotterdam	PvdA

Antoin Deul, voorzitter van het NiNsee, sprak de aanwezigen toe en meldde dat het idee voor de netwerkbijeenkomst was ontstaan naar analogie van de Congressional Black Caucus in de VS. Hierin zijn alle Afro-Amerikaanse congresleden vertegenwoordigd ongeacht politieke kleur. Volgens hem is er ook in Nederland behoefte aan een dergelijk netwerk om kennis en ervaring te delen en samen te werken; een aantal thema's overstijgt namelijk de politieke kleur. Uit eigen ervaring weet hij dat het binnen politieke partijen moeilijk is om een diversiteitsagenda te implementeren. De zwarte gemeenschap is op dit moment onzichtbaar en heeft hierdoor weinig invloed op de politieke agenda. Alle aanwezigen steunden het idee voor de bijeenkomst en afgesproken is om minimaal een keer per jaar een netwerkbijeenkomst te houden.

Kunst en Cultuur

Op zaterdag 2 april vond een netwerkbijeenkomst plaats met 25 producenten uit de kunst- en cultuursector. Voorzitter Antoin Deul heette de aanwezigen welkom en gaf aan dat het NiNsee van plan is de maand oktober uit te roepen tot Black Achievement Month. Dit moet een jaarlijks terugkerend evenement worden. Waar in juni, de Ketikoti maand, het accent ligt op het slavernijverleden, moet in de maand oktober het accent liggen op de positieve bijdrage die de zwarte gemeenschap heeft geleverd aan de Nederlandse samenleving. Het initiatief werd positief ontvangen en tijdens de bijeenkomst werd met de deelnemers gediscussieerd over de vraag hoe ze de ideale Black Achievement Month invulling willen geven.

Wat betekent zwart zijn?

Het afgelopen jaar organiseerde het NiNsee diverse lezingen, maar nam tevens deel aan diverse debatavonden en paneldiscussies.

Op 9 februari hield kunstenaar Charl Landvreugd in de Bazel een lezing. Wat betekent zwart zijn in het Nederland van vandaag en wat heeft wit daarmee te maken? Op welke manieren leeft de slavernijgeschiedenis voort? Waar heeft 150 jaar samenleven ons gebracht? Voor Charl Landvreugd vormen de dagelijkse ervaringen van 'anders zijn' de basis voor een vraagstuk dat iedereen aangaat: hoe willen we in Nederland samenleven? De lezing werd bijgewoond door ruim 150 personen.

Larefo: Winticultuur

In maart/april is een initiatief van vereniging Larefo ondersteund. Dit betrof een initiatief waarbij een aantal bijeenkomsten is georganiseerd om het publiek te informeren over de winticultuur. Daartoe is de eerste, door de Surinaamse regering beëdigde, wintipriesteres naar Nederland gehaald om lezingen te verzorgen.

Samen bruggen bouwen en verschillen vieren

In februari en maart 2016 organiseerde het Comité 21 Maart de actiemaand tegen racisme en discriminatie onder de noemer: *'Allemaal anders, allemaal gelijk'*. Naast een demonstratie op 19 maart zijn door maatschappelijke organisaties en vrijwilligers 18 bijeenkomsten over racisme en discriminatie georganiseerd.

Meer dan 70 sprekers hebben 1100 mensen bereikt in discussies en lezingen met onderwerpen zoals: islamofobie, anti-zwart racisme, antisemitisme, vluchtelingen, discriminatie van LHBT's, seksisme, discriminatie van gehandicapten, discriminatie in het onderwijs, discriminatie op de arbeidsmarkt en etnisch profileren.

Uit deze bijeenkomsten zijn aanbevelingen met betrekking tot het tegengaan van racisme, discriminatie en uitsluiting gedestilleerd. De aanbevelingen komen direct uit de maatschappij en zijn praktisch en snel uit of door te voeren. Alle politieke partijen is gevraagd om in hun campagne voor de Tweede Kamer-verkiezingen (maart 2017) samen een front te maken tegen haatzaaien, discriminatie, racisme en uitsluiting, aandacht te besteden aan de aanbevelingen uit het rapport en deze in hun programma te gebruiken.

Op 17 juni vond in het Nelson Mandelacentrum te Amsterdam onder de titel *Samen bruggen bouwen en verschillen vieren* een themadiscussie plaats over antiracisme in Nederland. NiNsee-voorzitter Antoin Deul maakte deel uit van het panel en gaf een korte inleiding. Racisme en discriminatie beheersen de actualiteit. Het toetreden van Sylvana Simons tot DENK, de aanhouding van Typhoon, de recente aanslag in een gay-bar in Orlando.

Volkomen verschillende gebeurtenissen, maar de discussie en de effecten in de samenleving zijn onontkoombaar. Ineens heeft iedereen het over etnisch profileren, islamofobie, racisme en discriminatie. Maar hoe gaan maatschappelijke organisaties en activisten hiermee om, die zich hier al jaren voor inzetten? Werken ze goed genoeg samen? Wat kunnen deze

verschillende partijen van elkaar leren om gezamenlijk een vuist te kunnen maken!
*Overhandiging van het rapport Samen bruggen bouwen en verschillen vieren
aan leden van de Tweede Kamer.*

Op 28 juni is in Den Haag, het rapport ‘Samen bruggen bouwen en verschillen vieren’ aan de Tweede Kamercommissie aangeboden. In het rapport, waar het NiNsee een inhoudelijke bijdrage heeft geleverd aan het hoofdstuk *Anti-Zwart Racisme*, is ook discriminatie van gehandicapten opgenomen.

Antiracisme en discriminatie

Op 19 maart, de Internationale dag tegen racisme en discriminatie, hield voorzitter Antoin Deul in Amsterdam een inleiding waarin hij om erkenning en aandacht vroeg voor het Nederlands slavernijverleden en de bittere erfenis, van deze misdaad tegen de menselijkheid. “In dit verleden is het anti-zwart racisme geworteld. Een verleden dat diepe sporen nalaat in onze instituties, taal, beeldvorming, kunst en cultuur en ons empathisch vermogen negatief beïnvloed. Alleen door deze lens kan je de haat en venijn duiden waarmee veel voorstanders van Zwarte Piet het debat wenselijk te voeren, de weerstand die de discussie rond de Gouden Koets oproept en de pop van Kenneth Vermeer met een strop om de nek.”

“Ook in Nederland is er een grote witte blinde vlek als het om anti-zwart racisme, zwarte pijn en onze gedeelde geschiedenis gaat. Dit is te wijten aan een groot gebrek aan historisch besef, mede ingegeven door te weinig aandacht in het onderwijs. Typhoon zingt: ‘We gaan niet terug, nooit meer terug, We Zijn Er.’ Zwart Nederland vormt een onlosmakelijk deel van het DNA van Nederland en dient ook op deze wijze gewaardeerd te worden.”

Tula-discussie

In het kader van de Tula-herdenking vond in augustus een paneldiscussie plaats. Keynote-speaker was psychiater Glenn Helberg, voorzitter van het Overlegorgaan Caribische Nederlanders (OCaN). Het is volgens hem niet raar dat juist nu in het huidige racismedebat een zwaar accent komt te liggen op het slavernijverleden. Het trauma werkt meerdere generaties door, zegt hij. “De eerste generatie maakte het mee en zweeg erover, de tweede ervoer het en kwam er in therapie achter dat ze met de problemen van hun ouders rondliepen en de derde generatie ging vragen stellen.” Na de inleiding volgde een paneldiscussie met vier jonge Antillianen. Het panel werd gevormd door videomaker Ramses Petrona, wetenschappelijk onderzoekers Valika Smeulders en Wendeline Flores en psychologe Jeanine Molina. De discussie werd bijgewoond door 125 personen.

Diversiteit in Bestuur en Beleid - 8 november 2016

Op 8 november 2016 organiseerde Atana een debatavond getiteld *Diversiteit in bestuur en beleid*. White privilege, afschaffing van Zwarte Piet, dekolonisatie. Actieve burgers stellen racisme en discriminatie in de samenleving op uiteenlopende manieren aan de orde. De samenleving is volop in beweging en toe aan vernieuwing, maar landt dit ook bij de top van bestuurlijk Nederland? Hoe kunnen we ervoor zorgen dat ministeries, de rechterlijke macht, het politiewezen - al die instituties die de beleidskaders van onze samenleving bepalen - gaan aansluiten op de cultureel diverse samenleving?

Staatssecretaris Jetta Klijnsma en NiNsee-voorzitter Antoin Deul gaven een inleiding op de debatavond. Klijnsma: “Alleen in inclusieve groei zit echt toekomst.” Deul hield een pleidooi voor gelijkheid en erkenning van het koloniale verleden. 'In een beschaafd land hoor je je niet in te vechten, omdat je er toevallig anders uit ziet dan de heersende norm'.

Na twee inleidingen volgde een panelgesprek met de zaal onder leiding van moderator Ghieslaine Guardiola. Het ATANA netwerk bestaat uit ruim 700 bestuurders en

toezichthouders, het merendeel met een dubbele culturele achtergrond, affiniteit met kunst en cultuur en een eigen netwerk.

Vrijheidsmaaltijd

Op 5 mei vond onder auspiciën van de New Europeans en in samenwerking met het NiNsee, het Overlegorgaan Caribische Nederlanders, Tropenmuseum, het kunstenaarscollectief Framer Framed, stichting Buurtwerk en het Indisch Herinneringscentrum een Vrijheidsmaaltijd plaats op The Wall, de muur van het voormalige marine terrein te Amsterdam. Deze Vrijheidsmaaltijd besteedde aandacht aan de vrijheidsstrijd buiten onze 'standaard' landsgrenzen: die van de (voormalige) koloniën. Wist je bijvoorbeeld dat Indonesië (destijds Nederlands-Indië) na de bezetting door de Japanners tijdens WO II nog tot 1949 door vocht tegen die andere bezetter: Nederland? Wat was de invloed van WO II op de koloniën en hun inwoners? Of dat Suriname en Curaçao veel Joodse vluchtelingen opvingen?

Langs de muur stonden tafels met in totaal plek voor ongeveer 300 personen, neergezet in groepen programma binnen het thema. Eén van de vijf programma's was een *kindermaaltijd* met een interactief kinderprogramma. Het NiNsee leverde zowel een inhoudelijke als financiële bijdrage.

Keti Koti Dialoog Estafette

Twee deelnemers in gesprek tijdens de Keti Koti Dialoog estafette.

Nederland staat jaarlijks op 1 juli stil bij de afschaffing van de slavernij in de Nederlandse koloniën in de West op 1 juli 1863. Ook dit jaar maakte de Keti Koti Dialoog Estafette deel uit van de herdenkingsactiviteiten. Op een van te voren afgesproken tijdstip werden steeds 1 witte en 1 zwarte Nederlander aan de voet van het slavernijmonument in het Oosterpark met elkaar in dialoog gebracht over moeilijk bespreekbare onderwerpen om meer diepgang

te geven aan het discours over de gevolgen van het slavernijverleden. In totaal gingen 48 genodigden, verdeeld in koppels van 2, in een 24 uur durende dialoog estafette met elkaar in gesprek. De dialoog werd gefaciliteerd door Mercedes Zandwijken en werd mede mogelijk gemaakt dankzij een financiële bijdrage van het NiNsee.

Kinderombudsvrouw en Zwarte Piet

Het NiNsee heeft op 27 september 2016 een gesprek gearrangeerd tussen enkele zwarte basisschoolleerlingen en hun ouders en de Kinder Ombudsvrouw Margite Klaverboer. De deelnemende ouders maakten deel uit van het comité “Neem stelling tegen Zwarte Piet”, dat de Kinderombudsvrouw had gevraagd zich uit te spreken over het in hun ogen racistische karakter van Zwarte Piet. Het comité is van mening dat het racistische karakter van de Zwarte Piet-figuur een schending oplevert van diverse mensen- en kinderrechten. Het comité baseert zich hierbij op het Kinderrechtenverdrag dat aangeeft dat het in het onderwijs om meer moet gaan dan alleen kennisoverdracht. Volgens het Kinderrechtenverdrag moet het onderwijs het kind voorbereiden “op een verantwoord leven, in een vrije samenleving, in de geest van begrip, vrede, verdraagzaamheid, gelijkheid van geslachten, en vriendschap tussen alle volken, etnische, nationale, en godsdienstige groepen en personen”. Het comité is van mening dat het onderwijs in Nederland niet voldoet aan deze eisen van het Kinderrechtenverdrag.

De Kinder Ombudsvrouw kwam, na het horen van diverse partijen, eind september 2016 tot de conclusie, dat de figuur van Zwarte Piet kan bijdragen aan pesten, uitsluiting of discriminatie en daarmee in strijd is met het Kinderrechtenverdrag. De Kinderombudsman stelt dat Zwarte Piet zodanig moet worden aangepast dat kinderen geen negatieve effecten meer ervaren door het Sinterklaasfeest. “Door Zwarte Piet te ontdoen van discriminerende en stereotyperende kenmerken kan er van hem een figuur gemaakt worden die recht doet aan het plezier dat zovelen beleven aan de Sinterklaastraditie.”

NETWERK SLAVERNIJVERLEDEN

In samenwerking met de Gemeente Amsterdam en naar aanleiding van het onderzoeksrapport van prof. dr. Alex van Stipriaan is er voor gekozen het NiNsee een centrale coördinerende rol te laten vervullen bij het Netwerk Slavernij Verleden. Een samenwerking waarin de volgende partners als trekkers fungeren: De Vrije Universiteit voor Onderzoek & Erfgoed, het Bijlmer Parktheater voor Kunst & Cultuur en het Amsterdam Museum voor Educatie en Erfgoed. Met deze trekkers en anderen die deel uitmaken van het netwerk kan het NiNsee mede de vervolgstappen zetten om de netwerkdoelstellingen, die in het verlengde van die van het NiNsee zijn, te realiseren. NiNsee heeft hier vooral een coördinerende rol.

HERDENKEN EN VIEREN

Als samenleving kunnen wij alleen een stap vooruit maken als wij de pijnlijke gebeurtenissen van onze geschiedenis en de negatieve gevolgen die daaruit zijn ontstaan erkennen en een plek geven. Het is van nationaal en toekomstig belang dat kinderen vandaag leren van de fouten van gisteren. Om een grotere belangstelling en draagvlak te creëren voor het Nederlands slavernijverleden koos het NiNsee voor een nieuwe opzet met betrekking tot de Nationale Herdenking en Viering. Voorheen raakte de herdenking op de achtergrond door de

vrijwel onmiddellijke overgang van bezinning naar viering op dezelfde dag, namelijk op 1 juli. Een paar uur herdenken en bezinnen gevolgd door acht uur feesten op het Ketu Koti festival gaf weinig ruimte voor echte bezinning en verdieping. Dit tot ongenoegen van velen. Het besef is doorgedrongen dat het betuigen van respect aan de voorouders een eigen dag behoeft die plechtig en respectvol verloopt.

Deze gedachte heeft het NiNsee serieus genomen en na overleg met verschillende partijen is de stap genomen voor een nieuwe opzet, waarbij evenveel aandacht uitgaat naar de herdenking als naar de viering. Met de nieuwe opzet streven wij naar een samenleving waarin het verleden ons niet langer gegijzeld houdt, maar ons de weg wijst naar de toekomst.

Teneinde uiting te geven aan de behoefte om meer aandacht te besteden aan het herdenken vond de Nationale Herdenking dit jaar plaats op 30 juni om 19.00 uur in het Oosterpark in Amsterdam bij het Nationaal Monument Slavernijverleden. Het NiNsee, een levend monument van het slavernijverleden in Nederland, is zich bewust dat herdenken een dynamisch proces is en dat de veranderingen die daarmee gepaard gaan, veel emoties en pijn oproepen bij individuen.

Hier wordt rekening mee gehouden door de weg van de dialoog met diegenen die zich niet kunnen vinden in de nieuwe opzet, voortdurend te bewandelen. Echter, de noodzaak om de Nationale Herdenking en Viering als onlosmakelijk deel van het Nederlands erfgoed krachtiger te positioneren en de kennis over het Nederlands slavernijverleden onder een groter publiek in Nederland bekendheid geven is urgenter dan ooit. Er is geen tijd meer te verliezen.

1 juni 2016 [Herinneringsoptocht](#)

De Herdenkingen 2016 begonnen op 1 juni met de Herinneringsoptocht, ook wel *Memre Waka* genoemd. De optocht herinnert aan de verbondenheid van de kapitale grachtenpanden met de slavernij in Suriname en de voormalige Nederlandse Antillen. Veel grachtenpanden zijn gebouwd met opbrengsten van de toenmalige plantages.

Van het Amsterdam Museum werd langs de grachten gelopen naar de woning van de burgemeester van Amsterdam. Dat pand was ten tijde van de slavernij eigendom van Paulus Godin, bewindvoerder van de West-Indische Compagnie en directeur van de Sociëteit van Suriname. In die functie was Godin verantwoordelijk voor het opkopen en verkopen van tot slaaf gemaakte Afrikanen.

Na diverse voordrachten, zang en toespraken opende burgemeester Van der Laan de Ketu Koti-maand.

De Memre Waka werd georganiseerd door de stichting Eer en Herstel in samenwerking met Opo Kondreman, Hotshot-Events, Stichting Huldiging bij Leven en bij Dood, Yum Sabi ju Rutu, Tama-Re-Sma-Sane, Radio Frimangron en het Comité 1873.

De Voorouderavond of *Kabra Neti* werd net als voorgaande jaren in de Muiderkerk gehouden. Met ongeveer 225 bezoekers was het evenement druk bezocht. De Voorouderavond is een cultureel/spirituele samenkomst waarbij de voorouders, die in het tijdperk van de slavernij hebben geleden op traditioneel Afro-Caribische wijze herdacht en geëerd worden. Spirituele voordrachten werden verzorgd door Helouise Held, spirituele zang door Mario Hiwat en het evenement werd afgesloten met een optreden van de zanggroep Black Harmony.

27 juni

Herdenking van Eliezer

25 Juni is door de vereniging Opo Kondreman uitgeroepen tot de dag van Elieser. Elieser is een tot slaaf gemaakte Afrikaan die in Nederland woonde en overleed. Wat Elieser bijzonder maakt, is dat hij begraven ligt op de joodse begraafplaats Beth Haïm in Ouderkerk a/d Amstel. Ruim 10 jaar geleden ontdekte historica Lydia Hagoort in het begrafenisregister dat er negen tot slaaf gemaakten in een periode van veertien jaar op Beth Haim waren begraven. Ieder jaar op de laatste woensdag van juni vaart een boot vanuit Amsterdam naar Ouderkerk aan de Amstel. Daar wordt bij het graf van Elieser een herdenkingsceremonie georganiseerd. De herdenking van Elieser is een initiatief van de vereniging Opo Kondreman.

30 juni

Kinderherdenking

In de zomer van 2015 werd het besluit genomen om de samenwerking tussen het NiNsee en de stichting Amsterdams Centrum 30 juni – 1 juli in het kader van de Nationale Herdenking van het Nederlands slavernijverleden te intensiveren. De Nationale Herdenking zou met ingang van 2016 plaatsvinden op 30 juni en de viering op 1 juli. Op het Surinameplein zou de stedelijke herdenking plaats maken voor een 'kinderherdenking'.

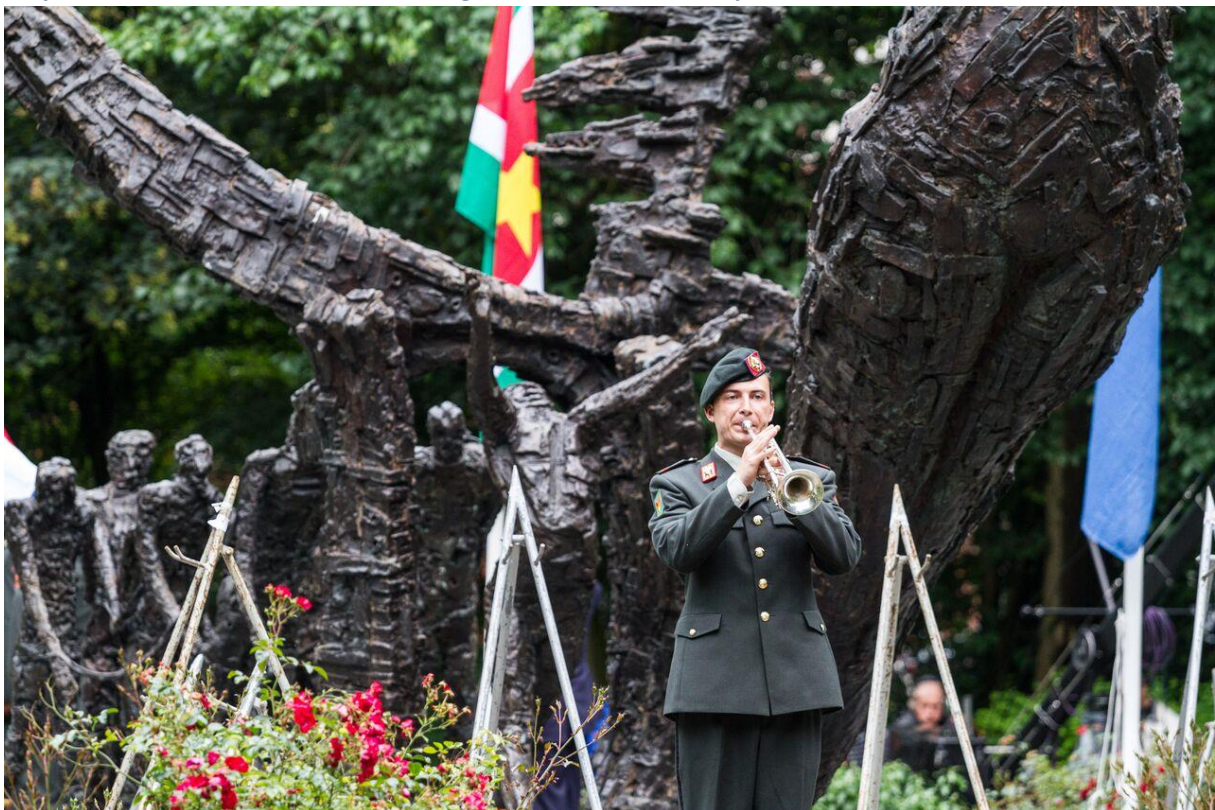
Om een voor alle partijen zo soepel en verantwoord mogelijke overgang te realiseren werd in september 2015 een werkgroep geïnstalleerd, waarin naast het NiNsee en het Amsterdams Centrum 30 juni – 1 juli, het Multicultureel Netwerk Defensie en het Caribisch Netwerk Politie participeerden. Deze werkgroep heeft voorstellen gedaan aan het NiNsee, met betrekking tot de vorm van de voorgenomen herdenkingen. Op 21 februari is via een persbericht informatie verstrekt over de nieuwe opzet van beide herdenkingen en omstreeks april/mei 2016 waren ook de inhoudelijke programma's afgerond en geaccordeerd door de respectievelijke besturen en overige betrokkenen.

De eerste Kinderherdenking op 30 juni was een groot succes. Met de actieve deelname van leerlingen van 5 basisscholen, waarvan twee scholen met hun volledige bovenbouw, werd het thema *“Samen Stilstaan, Leven en Vieren”*, meer dan ooit tot uitdrukking gebracht. Met de inzet van vrijwilligers, leden van de politie en defensie lukte het om een evenwichtig programma te presenteren. De presentatie was in handen van Gerda Havertong.

Twee scholen en een jongerenorganisatie kregen vooraf de opdracht om op een creatieve manier vorm en inhoud te geven aan een bepaald thema. De thema's waren: Slavernij, Vrijheid en Vrede. Verder moesten de leerlingen vragen voorbereiden over de onderwerpen Veiligheid, Participatie en de Toekomst. Deze vragen werden ter beantwoording voorgelegd aan vertegenwoordigers van politie en defensie. Tenslotte verzorgde het CBK-Zuidoost het programma *‘Kijken naar de slavernij via kunst’*. Ook werd geïnvesteerd in de relatie met de Stichting Vreedzame Scholen uit het stadsdeel Amsterdam West met als doel de sociale cohesie te bevorderen.

Het voornemen is om volgend jaar twee Kinderherdenkingen te organiseren, te weten: Eén op het Surinameplein en één in het Bijlmer Parktheater. Beiden met deelname van scholen uit de regio.

30 juni Nationale Herdenking Nederlands Slavernijverleden

Op 30 juni 2016 vond in het Oosterpark te Amsterdam de Nationale Herdenking Nederlands Slavernijverleden plaats. Rondom het slavernijmonument werd herdacht dat op 1 juli 1863 de slavernij werd afgeschaft in Suriname en de voormalige Nederlandse Antillen.

De herdenking werd dit jaar ernstig verstoord door een groep demonstranten, die het niet eens waren met de splitsing van de herdenking (30 juni) en de viering (1 juli). Als gevolg hiervan begon de herdenking met een vertraging van ruim een half uur.

Het programma zag er als volgt uit:

Welkomstwoord van ceremoniemeester Diana Matroos

Traditioneel plengoffer door Marian Markelo en Lucia Martis

Toespraak van keynote speaker Astrid H. Roemer, winnaar van de P.C. Hooftprijs 2016

Toespraak van minister van OCW Jet Bussemaker

Optreden spoken word artiest Gershwin Bonevacia

Toespraak van burgemeester van Amsterdam Eberhard van der Laan

Toespraak van NiNsee-voorzitter Antoin Deul

Trompetsignaal "The Last Post"

2 minuten stilte

Vlaggenceremonie en volksliederen van Nederland, Suriname, Curaçao, Aruba en Sint Maarten

Kranslegging

- Nazaten van tot slaafgemaakten Dwight Fransman & Glenn Helberg

- Staten Generaal der Nederlanden, voorzitter Eerste Kamer Ankie Broekers-Knol & voorzitter Tweede Kamer Khadija Arib
- Kabinet der Nederlanden minister Jet Bussemaker
- Gevolmachtigde Minister van Curaçao Marvelyne Wiels
- Namens het kabinet van de Gevolmachtigde Minister van Aruba Sidney Kock
- Gevolmachtigde Minister van Sint Maarten Henrietta Doran-York
- Vertegenwoordiger van de Republiek Suriname Juliette Redman-Kasmin
- Burgemeester van Amsterdam Eberhard van der Laan en wethouder Diversiteit Simone Kukenheim
- Voorzitter Bestuurscommissie Amsterdam Oost Ivar Manuel & voorzitter Bestuurscommissie Amsterdam Zuidoost Muriël Dalglish
- Voorzitter Multicultureel Netwerk Defensie Elvis Manuela & Voorzitter Caribisch Netwerk Politie Ramon Arnhem
- NiNsee voorzitter Antoin Deul & bestuurslid Stichting Amsterdams Centrum 30 juni – 1 juli Joyce Esseboom

1 juli [Keti Koti Festival 2016](#)

Op 1 juli 2016 startte in het Oosterpark te Amsterdam om 14.00 uur het Keti Koti Festival. In opdracht van het NiNsee waren de uitvoerend producenten De Vries Producties en 529 Media Productions verantwoordelijk voor de opzet en uitvoering. Een belangrijke doelstelling was, net als voorgaande jaren, het creëren van een breder draagvlak voor een duurzame herdenking en viering van de afschaffing van de slavernij

Het Oosterpark was na 18 maanden renovatie weer open en beschikbaar voor het publiek, maar dat bracht logistieke uitdagingen met betrekking tot het milieu en parkgebruik. Door de steeds groeiende bezoekersaantallen in de voorgaande jaren werden de producenten al snel geconfronteerd met aanvullende eisen en maatregelen ten behoeve van de algemene veiligheid en hygiëne in het gerenoveerde Oosterpark, wat de uitvoeringskosten drastisch verhoogde. Daarnaast werden de veiligheidsnormen tot het maximale opgeschroefd vanwege de aanhoudende signalen van protesten op 30 juni, en mogelijke overlast op 1 juli. Met hetzelfde budget als vorig jaar had dit directe gevolgen voor de logistiek en de programmering. Ontstane tekorten zouden door aanvullende subsidies en sponsoring moeten worden opgebracht, maar dat is helaas niet gelukt.

De programmatische opzet van het Keti Koti Festival 2016 in het Oosterpark was nagenoeg gelijk aan die van het vorige jaar op het Museumplein. Het *Kas di Kabra* podium, voor de meer traditionele en spirituele muzieksoorten, de *Boni Tula Oso* tent, voor de debatten en workshops en het *Un Dé* Hoofdpodium met een dansopening, een emancipatieconcert met diverse artiesten begeleid door een gelegenheidsformatie en een internationale reggaeband als afsluiting. Daarnaast werd beeldend kunstenaar Patricia Kaersenhout gevraagd om een interactief beeldend kunstwerk te maken.

[Caribische markt](#)

Het festival bestond uit 3 podia met elk een eigen invulling verspreid over het park. De podia werden met elkaar verbonden door de Caribische markt. Deze markt werd mede op verzoek van het NiNsee geherstructureerd. Het doel is de komende jaren te komen tot een kern van professionele cateraars met als doel het festival een professionelere uitstraling te geven. Waar in het verleden de kraampjes rondom het park werden gesitueerd werd dit jaar

gekozen voor een aantal eetpleinen (met stroom- en gasaansluitingen) aangevuld met kramen voor de (non-food) kraamhouders. In 2016 bedroeg het aantal stand/kraamhouders 89 (33 cateraars, waarvan 10 grote cateraars met BBQ) en 56 (non-food) kramen.

Bigi Spikri-optocht

Na een jaar absentie wordt dit jaar weer aangevangen met de traditionele en kleurrijke *Bigi Spikri* optocht. Ruim 500 in traditionele kledij gestoken deelnemers liepen vanaf de Stopera naar het Oosterpark. De enthousiaste deelnemers verzamelden zich al om 11.00 uur bij de Stopera, ruim twee uur voor de aanvangstijd. Het aantal geregistreerde deelnemers bedroeg 466, maar tientallen individuen en groepen uit andere provincies sloten zich vrijblijvend aan. Ondanks het slechte weer werd het, net als voorgaande jaren, een prachtige swingende parade. De stoet eindigde voor het Kas di Kbra podium in het Oosterpark.

Voorouderpodium

Bij het Voorouderpodium, gesitueerd bij de muziekkoepeel in het park, begon aansluitend de opening van het festival met een inheemse inwijdingsceremonie van de culturele groep Semeria. Het Voorouderpodium is de plek waar traditionele muziekformaties geprogrammeerd staan. Het is constant druk en vaak moeilijk door de menigte heen te komen. Maar al met al een gezellige drukte, ondanks de zware regenbuien die dag. Door de renovatie van het park is de ruimte groter met een grasveld tegenover de koepel, waar nu voldoende ruimte is voor een eetplein.

Hoofdpodium

Het hoofdpodium, het *Un Dé* Podium verliep vanaf het begin soepeltjes. Het openingsstuk

“Konfo” van de dansgroep Untold werd speciaal voor het Ketu Festival 2016 gemaakt door choreografe Desta Deekman. De op de rituele vooroudervereringen (winti pre) geïnspireerde dans werd begeleid door de samenzang en drums van de zanggroep Black Harmony. Een indringende en opzwepende opening die meteen de toon zette.

Via de moderne kaskawipop band Ondrofeni, die ook een sterke basis heeft in het traditionele Afro-Surinaamse muzikidoom, kwamen we vervolgens bij het Emancipatieconcert o.l.v. musical director Alvin Lewis.

Het concept Emancipatieconcert werd in 2015 succesvol geïntroduceerd. De bedoeling is om een aantal bekende zangers en zangeressen bij elkaar te brengen en samen te laten optreden. In 2015 traden Typhoon, Kenny B en Sarah-Jane op. Dit jaar bracht Alvin Lewis de zangeressen Trijntje Oosterhuis, Berget Lewis, Shirma Rouse, Giovanca, Lady Shaynah en Pink Oculus bij elkaar. Het geheel werd afgemaakt met ondersteuning van het ZO Gospel Choir. Een zinderend optreden dat door het publiek vanaf het begin tot het einde enthousiast werd ontvangen.

De Jamaicaanse zanger Julian, zoon van Bob, Marley sloot het *Un Dé* Podium af en ook hier bleef het publiek, ondanks het feit dat de regen met bakken uit de lucht viel, tot het einde staan.

Het kinderpodium, Hof van Anansie, heeft dit jaar vanwege de tekorten helaas geen doorgang gevonden. Wel stonden in het Oosterpark diverse kinderattracties zoals een springkussen en een draaimolentje.

Debatpodium

De *Boni Tula Oso*, het expositie- en debatpodium voor jongeren, kreeg al snel aanloop en was binnen een uur vol met belangstellenden uit alle leeftijdsgroepen. Het programma was in samenwerking met 3 partijen samengesteld:

- Joan de Windt met haar workshop “Weg met Mental Slavery”
- Het Tropenmuseum met een expositie en een debat en
- De stichting Nederland Wordt Beter met een terugblik op “5 jaar Zwarte Piet is Racisme”.

Workshop “Weg met mental slavery” van psychologe Joan de Windt.

Joan de Windt is schrijfster van het zelfhulpboek ‘WEG met mental slavery’ waarin wordt afgerekend met de mentale gevolgen van de trans-Atlantische slavernij.

De slavernij heeft gezorgd voor onevenwichtigheid in de wereld en in het zelfbeeld van witte en zwarte mensen. Deze onevenwichtigheid is de norm geworden in onze samenleving.

In haar workshop rekent zij af met de kwalijke gevolgen van *mental slavery* en *white supremacy*. De workshop duurde zo’n anderhalf uur en werd bijgewoond door 25 mensen.

Debat “Herstel en Heling” i.s.m het Tropenmuseum

In een afgeladen Boni Tula Oso werd tijdens het debat onderzocht op welke manier de dialoog in Nederland tussen de nazaten van tot slaafgemaakten en autochtone Nederlanders gevoerd moet worden. Wat moet er hersteld worden, hoe doe je dat en wat is nodig om te helen, zijn enkele van de vragen die tijdens het debat naar voren kwamen.

Het Namenmonument, bestaande uit 4 panelen met daarop de 11.000 namen van tot slaafgemaakten die in 1863 in Suriname zijn vrijgemaakt, werd naast de Boni-Tula tent geplaatst.

“ 5 jaar Zwarte Piet is Racisme” i.s.m. stichting Nederland wordt Beter

Dit jaar is het 5 jaar geleden dat de ‘Zwarte Piet is Racisme’-campagne van start ging. In de ochtend van 1 juli 2011 vertrokken de dichters Jerry Afriyie (Kno’Ledge Cesare) en Quinsy Gario naar het Oosterpark in Amsterdam om het initiatief ‘Zwarte Piet is Racisme’ bekend te maken aan het publiek tijdens de jaarlijkse Nationale Herdenking Nederlands Slavernijverleden en het Keti Koti Festival. Hiermee werd de campagne officieel gelanceerd. Nadat beide activisten gewelddadig werden gearresteerd in november dat jaar in Dordrecht, tijdens de nationale intocht van Sinterklaas, was de geest uit de fles. Vanaf die dag volgden arrestaties, rechtszaken, demonstraties, een CNN-documentaire, uitspraken van de VN, nationale en internationale media aandacht elkaar op.

Op het Keti Koti festival werd teruggekeken op de afgelopen vijf jaar. In een mini tentoonstelling werden de meest memorabele momenten en hoogtepunten van de campagne tot nu toe op een rij gezet.

Van 18.00 – 19.30 uur blikten de aanwezigen samen met verschillende kunstenaars, activisten en het publiek terug op de afgelopen 5 jaar en werd er gediscussieerd over de stand van het zaken en de toekomst. De tent was stampvol (150 mensen) en de discussies waren gepassioneerd en soms heftig. Daarnaast waren er optredens van diverse dichters en spoken word artiesten.

“De Ziel van Zout”

De Ziel van Zout was een interactief kunstwerk van beeldend kunstenares Patricia Kaersenhout in het Oosterpark. Het zeezout verwees naar het zout dat slaven zichzelf onthouden hebben en waardoor zij mogelijk zowel mentaal als fysiek zichzelf hebben weten te bevrijden.

De berg zeezout van 7000 kilo, die bij het monument werd geplaatst, verbeeldde op het festival het lijden, maar ook de hoop en dromen van mensen. Met dit kunstwerk wil Kaersenhout het verleden herdenken, maar ook ontstijgen. Het publiek werd gedurende de dag gevraagd om de berg af te graven en wat gezegend zout naar huis te nemen en eventueel samen met familieleden, het zout op te lossen in water, als symbool voor het oplossen van de pijn van het verleden en daarmee zielsrust aan de eigen voorouders te geven.

De ceremonie werd geopend door een gelegenheidskoor van asielzoekers, die hun land ontvlucht zijn. Rondom de zoutberg zongen zij het 18e eeuwse slavenlied *Many Thousand Gone*. Vervolgens bracht wintipriesteres Marian Markelo een plengoffer en zegende het zout. Gedurende het festival werden zakdoeken verkocht waarop een couplet van het lied *Many Thousand Gone* gedrukt stond. De opbrengst van de zakdoeken is gedoneerd aan uitgeprocedeerde asielzoekers, mensen die gedwongen zijn hun thuisland te verlaten en hier geen recht krijgen om een nieuw bestaan op te bouwen. Naast de zoutberg werd een *soap box* geplaatst waar gedurende de dag bezoekers mochten dichten, protesteren, zingen, muziek maken, dansen, lachen, huilen etc. De kunstenaar heeft een deel van het gezegende zout meegenomen naar Afrika en daar in de zee uitgestrooid.

Marketing en publiciteit

Het Ketu Koti Festival 2016 is ondanks het slechte weer en de enorme regenval met 20.000 bezoekers toch nog redelijk geslaagd te noemen. Dat is mede te danken aan een breed opgezette marketing-en publiciteitscampagne, die als doel had het publieksbereik te

vergroten, met de focus op jongeren. Tools die daarvoor ingezet zijn:

1. Facebook: Op de Facebookpagina werd regelmatig informatie over het festival of het slavernijthema gecommuniceerd;
2. Een wijdverspreide postercampagne, en 'huis-aan-huis' flyer acties met de medewerking van een groep scholieren en studenten;
3. Reclame en interviews via lokale media voorafgaand aan het festival
4. Op zowel 30 juni als 1 juli werden er reportages gemaakt door lokale en landelijke tv- en radio stations, zoals de NOS, NTR, AT-5 en RTV-NH,
5. Ook dit jaar werd gebruik gemaakt van het cultuurblok op de beeldschermen van Railtv. In de NS stations van Utrecht, Amersfoort, Zwolle, Breda, Eindhoven, Den Bosch, Rotterdam Centraal, Leiden, Den Haag Centraal, en Amsterdam Zuid-Oost was het filmpje gedurende de week voorafgaand aan het festival, elke 7 minuten op schermen te zien.

14 augustus Tula Herdenkingsconcert

Op zondag 14 augustus presenteerde het NiNsee van 15.30 – 16.30 uur in het kader van het Grachtenfestival een muzikaal eerbetoon onder de naam: *Tula – Herdenken, Bezinnen en Vieren*. De Curaçaose verzetsstrijder Tula was in 1795 de leider van de grootste opstand van tot slaafgemaakten in de geschiedenis van de voormalige Nederlandse Antillen.

Shirma Rouse, ZO! Gospel Choir, de Tula-All Star band en "special guest" Giovanca Ostiana brachten een inspirerend muzikaal eerbetoon voor ongeveer 2.000 toeschouwers. Het

Tulaconcert was een muzikale reis die de wortels van het Afrikaanse moederland linkte met Curaçao en de diaspora in de Nieuwe Wereld. Een uniek concert waarin uiteenlopende muziekstijlen als tambú en gospel zich vermengden met Latijnse invloeden en Afrikaanse ritmes. Muziek waarin geheel volgens het gedachtegoed van Tula een heldere boodschap van vrijheid, emancipatie en hoop in doorkonk. Herinneren om nooit meer te vergeten. Bezinnen en samen naar de toekomst kijken.

Voorafgaand aan het Tulaconcert werd in het Compagnietheater een korte toespraak gehouden door de voorzitter van het NiNsee, Antoin Deul.

17 augustus 2016 Tulaherdenking

Op 17 augustus 2016 vond in de Boekmanzaal in het stadhuis van Amsterdam de Tula Herdenkingsbijeenkomst plaats. De bijeenkomst duurde van 18.00 tot 22.30 uur en bestond uit een afwisselend en boeiend programma bestaande uit speeches, voordrachten, muziek en discussie. Keynote speaker was Glenn Helberg, voorzitter van het Overlegorgaan Caribische Nederlanders (OCaN). Optredens werden verzorgd door de dansgroep Flamboyant, spoken word artiest Gershwin Bonevacía en een monoloog door kunstenaar Laurindo Andrea. Na de inleiding van Glenn Helberg volgde een paneldiscussie. Het panel werd gevormd door Ramses Petrona, Valika Smeulders, Wendeline Flores en Jeanine Molina. Ceremoniemeester was Collin Edson.

Tula-viering in Amsterdam Zuidoost

In samenwerking met de stichting ProFor werd in de maand augustus de grootste slavenopstand op Curaçao op 17 augustus 1795 herdacht. Naast inhoudelijke informatie kregen de deelnemers een workshop verzorgd door Joan de Windt getiteld: “*Weg met mental slavery*”. Hierna vond de presentatie plaats van de film *De Legende van Buchi Fil; Verhaal van een Rots*. De film gaat over een fictief verhaal over de strijd van een man voor onafhankelijkheid en eigenwaarde, gebaseerd op het gedicht ‘Balada di Buchi Fil’ van Pierre Lauffer. De bijeenkomst in Amsterdam Zuidoost werd afgesloten met een discussie. Deze bijeenkomst is tot stand gekomen in samenwerking met het NiNsee.

BLACK ACHIEVEMENT MONTH

Met trots presenteerde het Nationaal instituut Nederlands slavernijverleden en erfenis (NiNsee) in oktober 2016 de eerste editie van de *Black Achievement Month* in Nederland. Met dit unieke event zoomde het NiNsee een maand lang in op de kracht, rijkdom en bijdrage aan de Nederlandse samenleving van mensen van de Afrikaanse diaspora. Het NiNsee heeft bewust niet gekozen voor een *Black History Month* zoals deze gevierd wordt in de Verenigde Staten en Engeland. Het NiNsee wil namelijk niet alleen naar het verleden kijken, maar vooral ook naar het heden en de toekomst.

De eerste editie vond als pilot plaats in Amsterdam en Den Haag, met een aantal activiteiten in Leiden en Leerdam. Het is onze ambitie ervoor te zorgen dat de Black Achievement Month de komende jaren een landelijke uitstraling krijgt.

De Black Achievement Month heeft als doel de bijzondere bijdrage van zwarte Nederlanders over het voetlicht te brengen en het gezamenlijke verleden, heden en toekomst onder de aandacht van de gehele Nederlandse samenleving te brengen. Het NiNsee wil via een positieve benadering de gemeenschap laten zien dat er veel bijzondere prestaties geleverd zijn én worden door zwarte rolmodellen in Nederland. Ook wil het NiNsee naast de bekende rolmodellen uit de zwarte gemeenschap de focus leggen op die rolmodellen die niet of nauwelijks op de voorgrond treden.

- Wat te denken van de vele rolmodellen binnen het onderwijs, de gezondheidszorg, wetenschap en justitie die op de achtergrond baanbrekend werk verrichten;

- Wat te denken van de vele rolmodellen die baanbrekend werk verrichten als ervaringsdeskundigen bij de multidisciplinaire aanpak van onze jongeren op het gebied van scholing en werk;

Zij verdienen erkenning en ze verdienen het om in het zonnetje gezet te worden!

Cardioloog Harriette Verwey met enkele deelnemers bij de opening van de BAM in het Nemo Science Museum.

De Black Achievement Month bood een programma voor jong en oud, voor mensen die veel weten over onze gezamenlijke geschiedenis, maar ook voor mensen die hier meer over te weten willen komen. Op die manier wilden we aandacht vragen voor sociaal-economische en sociaal-culturele bijdragen van de zwarte gemeenschap aan de Nederlandse economie en het erfgoed. Die kennisoverdracht is voor de positieve beeldvorming binnen de Nederlandse samenleving van essentieel belang.

Tijdens de Black Achievement Month werden laagdrempelige en breed toegankelijke activiteiten georganiseerd. Denk hierbij aan theater- en dansvoorstellingen, filmavonden, boekpresentaties en wetenschappelijke workshops.

De Black Achievement Month zal ons een stap verder brengen de verbinding en inclusiviteit binnen de Nederlandse samenleving te bewerkstelligen. Onze grote dank gaat uit naar alle subsidienten (het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, de gemeente Amsterdam, het Mondriaan Fonds en het Amsterdams Fonds voor de Kunst), medewerkers, vrijwilligers en samenwerkingspartners, die keihard hebben gewerkt om de eerste editie van de Black Achievement Month te realiseren.

Activiteiten

1 oktober - Zwarte Uitvinders – Nemo Science Museum

De opening van de Black Achievement Month was verdeeld over twee dagen en begon op zaterdag 1 oktober in het NEMO Science Museum in Amsterdam met een programma voor het hele gezin. Speciaal voor kinderen was er de NiNsee-tentoonstelling *Zwarte Uitvinders* over, hoe kan het ook anders, zwarte uitvinders en hun ontdekkingen. Wist je bijvoorbeeld dat het stoplicht, de floppy en het maandverband zijn uitgevonden door Afro-Amerikanen?

Tijdens de tentoonstelling ontdek je de bijzondere verhalen achter deze mannen en vrouwen en hun uitvindingen.

Cardioloog Harriette Verwey spreekt de kinderen toe bij de opening van de BAM in het Nemo Science Museum.

De dag begon met een welkomstwoord door NEMO-directeur Michiel Buchel en toespraken door NiNsee-voorzitter Antoin Deul en projectleider van de Black Achievement Month John Leerdam. Keynote speaker was Harriette Verwey, cardioloog aan het Leids Universitair Medisch Centrum (LUMC). Verwey vertelde aan de zaal vol kinderen en ouders over haar drijfveren en haar werk.

Waarom vindt u het belangrijk dat er een Black Achievement Month wordt gehouden? “De Black Achievement Month kan bijdragen aan de zichtbaarheid van rolmodellen. Ik denk dat het heel belangrijk is voor de jonge generatie om goede voorbeelden te hebben. Die zijn er wel, maar ze moeten ook zichtbaar zijn. Voormalig Tweede Kamerlid Laetitia Griffith is iemand die veel verdiensten heeft en zichtbaar is. Maar ik ken ook rolmodellen die niet zichtbaar zijn. Iemand als Anastasia van der Wees bijvoorbeeld. Zij is 27 jaar oud en heeft drie master-opleidingen gedaan. Over een jaar wordt ze ingeschreven als de jongste accountant van Nederland. Ik denk dat het belangrijk is dat mensen als zij zichtbaar zijn en dat we de samenleving laten zien dat we een belangrijke en substantiële bijdrage leveren aan de Nederlandse economie.”

Waar had u het over tijdens de familiedag in NEMO Science Museum? “Ik heb ze verteld wat mijn vak inhoudt en wat het betekent om hartspecialist te zijn. En ik heb vooral duidelijk gemaakt wat ik daarvoor heb gedaan en dat het ook binnen hun bereik ligt om zo’n beroep uit te oefenen.”

Wie zijn uw rolmodellen? “Mijn ouders. Ze hebben beide alleen maar de lagere school gedaan. Ze hebben acht kinderen en we hebben allemaal het HBO of een universitaire opleiding gevolgd. Ze hebben ons altijd gestimuleerd om verder te gaan. Ik kom uit Suriname en woon al heel lang hier. Ik denk dat je je ook moet openstellen voor de wereld waarin je leeft. Het feit dat ik in deze hoge functie terecht ben gekomen is, omdat blanke mensen

talent in me zagen. Ik had natuurlijk ook gewoon dokter kunnen zijn en verder niks aan de hand. Maar het waren blanke mensen die tegen me zeiden: 'Jij moet hogerop, want jij kunt meer.' Ik heb ze geloofd en ik ben naar de top gegaan. Zij waren de wind onder mijn vleugels. En dat mag ook benadrukt worden. Het is niet alleen een zwart-wit tegenstelling."

1 oktober - Praat Nederlands met mij – Kenny B – Theater aan het Spui

Zanger Kenny B laat als geen ander al jaren zien dat praten hét instrument is voor verbinding met je omgeving. Hoe doe je dat in een samenleving die steeds verandert? Die kunst werd bezongen en besproken door een keur aan zangers van uiteenlopende achtergronden: van Nederlandse Marrons tot blonde Papiamentstalige Curaçaoënaars, van Hindoestaanse Hagenaars tot honkvaste Utrechtse, van klassiek Surinaams gospelkoor tot futuristische funky Rotterdammers.

1 – 31 oktober - Black Youngsters on the Road - Amsterdam

Jongeren ondervonden in zeven bijeenkomsten in de maand oktober wat er allemaal te doen is op het gebied van kunst, sport, cultuur, cultureel erfgoed en gezonde voeding. Black Youngsters on the Road wil de deelnemers kennis laten maken met activiteiten waarmee ze anders nooit in aanraking zouden komen en meenemen naar plekken waar ze normaliter zelf niet heen zouden gaan. De opgedane kennis kunnen ze vervolgens overdragen aan andere jongeren. Het project Black Youngsters on the Road is een initiatief van Untold powered by ArtFX en het stadsdeel Amsterdam Zuidoost.

Enkele deelnemers aan het project Black youngsters on the road.

Reanchello Anastacia is 24 jaar oud, vader en zet zich in voor Untold, een culturele organisatie gericht op tieners, jongeren en jongvolwassenen die bezig willen zijn met kunst en cultuur. Untold richt zich op het onderwijzen van West-Afrikaanse en Afro-Caribische dans- en muziekstijlen, maar zet ook veelvuldig projecten op om jongeren te empoweren. Een van die initiatieven is Black Youngsters on the Road.

Reanchello je werkt voor Untold en bent ook deelnemer aan Black Youngsters on the Road. Waarom heb je je opgegeven? “Ik heb eerder meegedaan aan een project van Untold voor jonge vaders. Ik ben zelf niet opgevoed door mijn eigen vader en had veel vragen, waarop ik geen antwoord had. Door deelname aan dat project heb ik veel geleerd over het vader zijn en sta ik steviger in mijn schoenen. Je weet hoe kleine kinderen zijn, ze willen alles weten. Ik vind het belangrijk dat ik op alle vragen van mijn zoontje een antwoord kan geven. Black Youngsters on the Road biedt me de kans om nieuwe ervaringen op te doen. Ik weet zeker dat alles wat we gaan doen een toegevoegde waarde zal hebben op mijn ontwikkeling en in de long run die van mijn kind.”

2 oktober - Opening Black Achievement Month – Compagnietheater

In het Compagnietheater vond op zondag 2 oktober de officiële opening plaats van de Black Achievement Month met een avondvullend programma. Er waren optredens van soul en jazz zangeres Sarah Jane Boss, het West-Afrikaans dansgezelschap Untold, het internationaal geroemde ZO! Gospel Choir en zanger/rapper Gikkels.

Minister van SZW, Lodewijk Asscher en wethouder Diversiteit van de gemeente Amsterdam, Simone Kukenheim geflankeerd door de NiNsee-bestuursleden Marian Markelo, Antoin Deul (voorzitter), Joyce Overdijk-Francis en Martin Verbeet.

Simone Kukenheim, wethouder Diversiteit van de gemeente Amsterdam, verzorgde het welkomstwoord en NiNsee-voorzitter Antoin Deul leidde de avond in. De presentatie van de avond was in de capabele handen van cabaretier Jeffrey Spalburg. Keynote speaker was de Britse kunstenaar en filmregisseur Steve McQueen, regisseur van de internationaal gelauwerde en drievoudig Oscarwinnende film *12 Years a slave*. In deze film wordt Solomon Northup, een vrije Afro-Amerikaanse man, in 1841 gekidnapt in Washington en verkocht als slaaf. Hij werd vervolgens twaalf jaar lang gedwongen als slaaf te werken op een plantage in Louisiana.

Het ZO Gospel Choir tijdens de opening van de BAM in het Compagnietheater.

3 oktober - Wijzer Kijken over colourism - NoLIMIT

Uiterlijke kenmerken spelen een belangrijke rol bij het vormen en uitdragen van een identiteit. Het schoonheidsideaal wordt vaak vergeleken met westerse uiterlijke kenmerken wat leidt tot 'skin whitening' en 'hair straightening'. Daarentegen wordt het 'echt' behoren tot de Afrikaanse Diaspora vaak gemeten met een donkere huidskleur en 'natural hair'. Dit complexe fenomeen binnen de Afro-Caribische gemeenschap wordt 'colourism' genoemd: een interraciaal systeem gebaseerd op huidskleur, haartextuur en gelaatstrekken waarbij de voorkeur en meerwaarde wordt gegeven aan of de mate van witheid van deze uiterlijkheden of de mate van zwartheid. Over dit onderwerp is al veel geschreven, maar nog niet publiekelijk gediscussieerd. Daarom organiseerde IZI Solutions op maandag 3 oktober een editie van *Wijzer Kijken over colourism*. Het programma bestond uit een documentaire, een discussie met experts en een advies van de aanwezige jongeren.

6 oktober - De Bibliotheek van Licht - OBA

Op donderdag 6 oktober vond de feestelijke opening plaats van de tentoonstelling *De Bibliotheek van Licht*. Er is een overschot aan boeken, maar niet aan bibliotheken, er is een overschot aan kennis, maar geen overschot aan verlichte kennis over de breedte van het Nederlandse verleden buiten het dominante Westerse discours. Volgens kunstenaars Raul Balai en Femi Dawkins is er niet één historisch verhaal, maar zijn er parallelle narratieven. Daarom ontwikkelden zij de mixed-media installatie *De Bibliotheek Van Licht*, om het historisch besef te vergroten. Naar aanleiding van de Black Achievement Month zijn de kunstenaars door de OBA benaderd om een nieuwe reeks edities te starten in 2016-2017.

De Bibliotheek van Licht in de OBA.

Basis van *De Bibliotheek Van Licht* is het vormen van een nieuw verhaal aan de hand van verlichte geesten, waarvan velen werk verrichten of zaken presteerden die je niet verwacht van iemand in een achterstandspositie. Zo zijn er onbekende schrijvers, intellectuelen, feministen, sporters, filosofen en uitvinders die enorme bijdragen hebben geleverd aan onze gezamenlijke historie. Voorbeelden zijn Anton de Kom (schrijver, activist, dichter en verzetstrijder WOII), Jan Ernst Matzeliger (uitvinder van de schoenstikmachine) en Garret Morgan (uitvinder van het moderne stoplicht).

Omdat het boek tegenwoordig (gevoelsmatig) lijkt uit te sterven als eerste bron van informatie verliest het hiermee de functie van het verlichten van de geest van de mens en wordt het een gebruiksobject. Balai & Dawkins zetten met de installatie grote geesten en afgedankte boeken weer in het hart van kennis en cultuur, waar zij thuis horen.

Het programma van de opening bestond onder andere uit een welkomstwoord door Martin Berendse (directeur OBA), een toelichting op de tentoonstelling door Balai & Dawkins, een performance door Dawkins en aansluitend een borrel en gelegenheid om de tentoonstelling te bekijken.

7 oktober - Zwart Amsterdam - Amsterdam Museum

Op vrijdag 7 oktober opende in het Amsterdam Museum in het centrum van de stad de tentoonstelling *Zwart Amsterdam*. Amsterdammers nomineerden hiervoor zwarte rolmodellen: schrijvers, politici en rappers, maar ook de buurvrouw en de voetbalcoach. Gastcurator Imara Limon maakte een keuze uit deze suggesties.

In de tentoonstelling zijn beelden, verhalen en voorwerpen te zien die te maken hebben met inspirerende (on)bekende zwarte personen. Het gaat met name om rolmodellen uit gemeenschappen die gevormd zijn als gevolg van het koloniale verleden van Nederland en

door de trans-Atlantische slavernij. Dit omdat het verhaal en de geschiedenis van Amsterdam te vaak alleen vanuit een wit perspectief wordt verteld.

Imara, waarom vind je de Black Achievement Month een belangrijk initiatief?

“De Black Achievement Month creëert tijd om na te denken over de structuren van ongelijkheid in onze samenleving. Het schept ook de mogelijkheid om hierover in gesprek te gaan met elkaar. De expositie Zwart Amsterdam wil juist een *anti-voorbeeld* geven van die ongelijkheid. Je ziet rolmodellen die je misschien niet kent of verwacht.”

Wat hoop je dat het publiek meeneemt na het zien van de tentoonstelling?

“Het gaat mij niet om het publiek, maar om iedereen die aan het proces heeft meegedacht. We hebben mensen gevraagd wie hun rolmodellen zijn en wie ze belangrijk vinden. Het gaat erom dat mensen daarover nadenken. Ook als je naar de tentoonstelling kijkt, kun je jezelf die vraag stellen. Je kunt ons van feedback voorzien en rolmodellen toevoegen. Het gaat dus niet alleen om het zien van het resultaat. Het gaat om het hele proces van de tentoonstelling.”

Hoe heb je Zwart Amsterdam samengesteld?

“Het begon met het benaderen van mensen. We wilden weten wie ze terug zouden willen zien en waarom. De citaten waarom mensen zijn aangedragen zijn te lezen op de muren. Er waren heel veel nominaties. Wat ik mooi vond was dat er weinig BN’ers werden genoemd. Het ging juist om mensen die een belangrijke rol speelden in hun leven zoals een voetbalcoach, een leraar, maar ook moeders, vaders en partners.”

Wie zijn jouw rolmodellen?

“Dat zijn ook de personen die dicht bij me staan. Ik kan eigenlijk geen namen noemen, maar als je er echt één wil, dan is dat mijn tante. Die is mijn grootste bron van inspiratie. Ze woont in Suriname en is altijd onafhankelijk geweest en heel erg bezig geweest met haar werk. Ze kreeg pas laat een kind. Ze zei altijd wat ze dacht en sprak zich uit voor wat belangrijk was. Van haar heb ik het meest geleerd in mijn jeugd.”

7 oktober - Afrovibes Festival: Ketima - Bijlmer Parktheater

Vier dansers van Vuyni Dance Theater uit Johannesburg tijdens het Afrovibes Festival.

Afrovibes Festival brengt jong actueel dans en theater uit Afrika en Nederland naar Amsterdam. Afrika is booming, cool én actueel en Afrovibes laat dat zien! Op vrijdag 7 oktober bracht Afrovibes een avondvullend programma met dans, poetry en muziek. Vier dansers van Vuyni Dance Theater uit Johannesburg brachten de spetterende dansvoorstelling *Ketima* met live percussie muziek van Azah Given Mphago. *Ketima* betekent ‘rennen’ en is een bundeling van licht, dansers en muziek. De Vuyani dansers verbinden traditionele bewegingen uit de Afrikaanse dans met moderne westerse dans. In het voorprogramma stond schrijver en performer Babs Gons met jong poetry talent uit Amsterdam Zuidoost. Dat optreden werd gevolgd door een talkshow met de Afrikaanse dansers en talenten uit Zuidoost. Na afloop van Afrovibes werd er Afro Beat en Afro House gespeeld in de foyer van het Bijlmer Parktheater.

8 oktober - Anansi, geef die fakkel door! - OBA

Hilli Arduin tijdens de verhalenmiddag in de OBA.

Heel vroeger, in Ghana, vertelden de mensen verhalen over een sluwe spin Anansi mondeling door aan elkaar. Die verhalen zijn door de slavenhandel wereldwijd verbreid geraakt en kwamen onder andere terecht in de Nederlandse koloniën in Suriname en de Caraïben. Ze zijn doorverteld, van generatie op generatie, van overgrootouders tot aan kleinkinderen.

In Surinaamse volksvertellingen heet deze spinfiguur Anansi, in Caraïbische verhalen Kompa Nanzi en de Ghanezen noemen hem Kwaku Ananse. Tijdens deze magische Afro- Caraïbische verhalenmiddag viert Anansi feest, want de mythische spin maakt tegenwoordig deel uit van het immaterieel cultureel erfgoed van Nederland. Verhalenvertellers Wijnand Stomp, Roland Colastica, Hilli Arduin en spoken word artists Akwasi en Insayno gaven de Anansi-verhalen door aan elkaar onder muzikale begeleiding van jazz-musicus Pablo Nahar.

Anansi, geef die fakkel door! was een ode aan de Anansi-verteltraditie, grootouders en kinderen en de kracht van het verhaal.

8 oktober – Symposium Zwart Nederland - Museum Volkenkunde Leiden

De New York University organiseerde in Parijs (2013) en Florence (2015) de *Black Portraiture Conferences* over hoe het zwarte lichaam wordt weergegeven in onder meer kunst en fotografie. Het Netwerk Slavernijverleden Amsterdam raakte hierdoor geïnspireerd en besloot om een Nederlandse versie te maken, omdat een dergelijk symposium nog nooit eerder heeft plaatsgevonden in Nederland.

Zwart Nederland verwijst naar de aanwezigheid, verbeelding en beeldvorming van zwarte Nederlanders en hoe dit is gevisualiseerd en vormgegeven in beeldende kunst, erfgoed, podiumkunsten, fotografie (mode) en musea. Het evenement werd over twee dagen uitgesmeerd.

Presentator Anousha Nzume tijdens het symposium Zwart Nederland.

Op 8 oktober vond het symposium Zwart Nederland plaats. In een serie lezingen, panels en viewings kwam een goede mix van wetenschappers, curatoren en makers aan het woord. Relaties tussen migratie, (post)kolonialisme, kunst, erfgoed en de Nederlandse en Europese culturele identiteit kwamen aan bod. Daarbij was er ruimte om het historische perspectief te verbinden met hedendaagse ontwikkelingen. Wetenschappelijke en praktijkvoorbeelden werden toegankelijk en laagdrempelig besproken; er werd een brug geslagen tussen wetenschap en kunst en de deur werd opengezet naar een breder, jonger en diverser publiek. Sprekers waren onder andere Gloria Wekker, Wayne Modest, Esther Schreuder, Quinsy Gario, Simone Zeefuik, Charl Landvreugd. Host: Anousha Nzume.

9 oktober - Filmfestival Zwart Nederland – Amsterdam Museum

Het eendaagse filmfestival bracht een ode aan vrouwelijke filmmakers en programmamakers uit de zwarte Diaspora met film-viewings, panels, lezingen en spoken columns. Centraal stonden documentairemakers als Neske Beks, Bibi Fadlalla, Cindy Kerseborn, Tessa Boerman, Babette Niemel en Ida Does. Tevens waren uitgenodigd scenarist Glynis Terborg (kinderfilm *Oma is gek*) en programmamakers en -redacteurs als Ivette Forster en Anousha Nzume.

9 oktober – Zwart Glas - Nationaal Glasmuseum Leerdam

Het Nationaal Glasmuseum in Leerdam nodigde vier Caraïbische kunstenaars uit voor de groepsexpositie *Zwart Glas*. Vorig jaar keek het museum terug op 250 jaar glas in Leerdam. Terwijl het museum in het verleden dook, barstten in het heden de Zwarte Pieten- discussies los. Met die discussies op de achtergrond viel het de medewerkers op dat de wereld van het Nederlandse glas toch vooral 250 jaar lang een witte geschiedenis was. Met *Zwart Glas* shift het museum de focus van witte glasblazers en kunstenaars naar Antilliaanse en Surinaamse kunstenaars.

Een van de kunstenaars in actie tijdens de expositie Zwart Glas.

Gastcurator Melvin Anderson (Aruba) vroeg hiervoor Brian Coutinho (keramiek), Chequita Nahar (sieraden), Marcel Pinas (beeldhouwer) en Harvey Bouterse (keramiek en mode) hun werk te transformeren naar glas, een voor hen nieuw materiaal. Op zondag 9 oktober maakten Melvin Anderson en Brian Coutinho ‘live’ nieuw werk. Via een tribune in de glasblazerij waren de werkzaamheden te volgen. Een voorlichter legde uit hoe het kunstwerk tot stand komt. Ook gaven de kunstenaars een toelichting op hun werk.

9 oktober - Viering Marrondag & AfroVibes – Theater aan het Spui

De Dag van de Marrons is een belangrijke herdenkingsdag voor de Marrons. Dat zijn afstammelingen van Afrikanen die door slavenhalers naar Suriname zijn gebracht. Daar bevrijdden zij zichzelf uit de slavernij en vestigden ze zich in het oerwoud. De levenslooprituelen van de Marrons zijn opgenomen in de UNESCO-erfgoedlijst en komen mooi terug in het theaterstuk *Kiya* dat op deze dag te zien was. Ook was er een Talking Drums workshop, de Zuid-Afrikaanse dansvoorstelling *Ketima* en de Lady Africa Fashionshow van AfroVibes en muziek van de populaire Marrongroep Young Cosje.

10 oktober - AfroVibes Festival – Theater aan het Spui

Avond rondom de muziektheatervoorstelling AllBasters van rapper Hemelbesem en Yoma (Zuid-Afrika) en Skafalau en Marikit (Nederland). AllBasters vertelt het verhaal van de gezamenlijke Zuid-Afrikaanse/Nederlandse geschiedenis en taal en legt de verbinding tussen muziek en cultuur in beide landen. De DJ's van AIGHT draaien tijdens de dance battle, er is een graffitiworkshop en een rapworkshop door Hemelbesem.

12 oktober – Obia - Stadsschouwburg Amsterdam

Obia is de succesvolle voorstelling van theater- en dansgezelschap Untold waarbij de Afro-Surinaamse winticultus (religie) door middel van dans en muziek op een theatrale manier wordt neergezet en vertoond aan een breed publiek. De winticultus is onlosmakelijk verbonden met de trans-Atlantische slavernij. Door de samenkomst van verschillende Afrikaanse volkeren in Suriname, vond er een versmelting plaats van verschillende religies waardoor de winti ontstond.

Het optreden van Untold in de Stadsschouwburg te Amsterdam.

Obia is een dans- en muziekvoorstelling waarin het publiek ziet hoe een oude, spirituele kracht bezit neemt van hoofdpersoon Regillio. Daarbij worden er vooral accenten gelegd op rites die hun oorsprong vinden in West-Afrika en Suriname.

Regillio raakt na een avond stappen zijn vrienden kwijt. Bij een verlaten bushalte in een buitenwijk van Amsterdam krijgt hij bezoek van zijn vooroudergeesten. Zij confronteren hem met zijn eigen vragen en laten hem voelen hoeveel kracht er eigenlijk in hem schuilt.

12 en 13 oktober - Voor mijn kinderen – Likeminds – Theater aan het Spui

Er zijn momenten waarop je heel helder ziet wat er mis gaat. In de politiek of in de samenleving. En dan wil je daar iets van zeggen of aan doen. Maar waar begin je? *Voor mijn kinderen* is een voorstelling over meningen en de poging om mensen te overtuigen van het juiste. Voor deze productie werkte Likeminds samen met acteur Yannick Jozefzoon en regisseur Floris van Delft.

13 en 27 oktober - Wandeling Zwarte Pioniers - Den Haag

Welke sporen van het slavernijverleden vindt je in Den Haag? Vanuit deze stad werden de koloniën bestuurd en vele generaties inwoners hadden belangen in overzeese plantages. Maak kennis met Hagenaars die plantages bezaten en kom meer te weten over Caribische vrouwen die in Den Haag hun rechten kwamen opeisen!

De wandeling duurde 1 uur en drie kwartier en eindigde bij Theater aan het Spui. Daar stond een vegetarische soep klaar met rijst/brood en een salade. Wandelgids was dr. Valika Smeulders, die gespecialiseerd is in erfgoed, diversiteit en het koloniale verleden.

14 oktober – Black Female Achievers - Boom Chicago

Op vrijdag 14 oktober stonden in Boom Chicago zwarte vrouwen centraal tijdens *Black Female Achievers*. De sprekers en performers leveren allemaal een bijdrage aan de Nederlandse samenleving en presenteerden zichzelf op een unieke manier aan een publiek van 200 inspirerende vrouwen.

Belula Yosef draagt een gedicht voor tijdens Female Black Achievers.

Voor veel zwarte vrouwen in de Nederlandse maatschappij is het nog steeds moeilijk om een plek te krijgen op de diverse podia (maatschappelijk, sociaal en economisch), terwijl dat juist voor hen zoveel verschil kan maken. Er zijn veel zwarte vrouwen die een positieve bijdrage

leveren aan de Nederlandse samenleving op het gebied van literatuur, wetenschap, technologie, zakenleven, maar ook binnen hun leefgemeenschap door middel van sociaal maatschappelijke projecten. Met name vrouwen die aantoonbaar veel doen voor hun leefgemeenschap zijn niet zichtbaar.

Black Female Achievers bood al deze vrouwen een podium en zorgde ervoor dat ze met elkaar in gesprek konden gaan. De kernvraag was 'Hoe kunnen deze vrouwen zich beter profileren in hun werk en in de Nederlandse maatschappij?'

Er werden verschillende panelgesprekken gevoerd. Sprekers waren onder andere wethouder diversiteit Simone Kukenheim, Beylula Yosef, Dionne Abdoelhafiezkhan, presentatrice/politica Silvana Simons en Astrid Elburg. Er waren optredens van onder andere Pink Oculus en Sanguita Akkrum.

14 oktober - De rol van de Antilliaanse man in de samenleving - Nutshuis

Op vrijdag 14 oktober vond een lezing en discussieavond plaats over de rol van de Antilliaanse man in de Antilliaanse en Nederlandse samenleving onder leiding van Glenn Helberg. Organisator Vereniging Antilliaans Netwerk wou hiermee een bijdrage leveren aan de discussie over diversiteit en emancipatie binnen de Antilliaanse gemeenschap in het Caraïbisch gebied en in Nederland.

Psychiater Glenn Helberg.

Glenn Helberg, geboren en getogen op Curaçao, is na het afronden van de middelbare school geneeskunde gaan studeren. Na het succesvol afsluiten van zijn artsexamen, werkte hij op Curaçao als huisarts. Al snel bleek dat hij ook belangstelling had voor de ambulante psychiatrie.

Hij maakte steeds meer kennis met de mentale wereld van de mensen die aan hem zijn toevertrouwd. Deze nieuwe inzichten inspireerden hem om zich verder te specialiseren in de psychiatrie en in de kinder- en jeugdpsychiatrie. In de afgelopen jaren heeft hij zich ontwikkeld tot een transculturele psychiater. Zijn visie op ziekte en gezondheid van de westerse en niet-westerse culturen integreert hij bewust in zijn werk.

Helberg geeft veel workshops en colleges onder andere over (seksuele) diversiteit, culturele psychiatrie, racisme, vaderschap en criminaliteit. Hij is o.a. voorzitter geweest van de Denktank Sociale Cohesie in Zeeburg (Amsterdam). Momenteel is hij voorzitter van de Stichting Overlegorgaan Caribische Nederlanders (Ocan) en lid van de Raad van Advies van het College voor de Rechten van de Mens.

15 oktober – Seminar Black Presence in de Zorg – De Bazel

Ons zorgstelsel lijkt niet aangepast aan de veranderende samenleving. Het financieringssysteem zorgt ervoor dat de mens een product wordt. Zolang die voldoet aan het dominante beeld, aan de norm, weet de zorgverlener wel de weg te vinden om hulp te bieden. Spreken die mensen een andere taal, ziet hij of zij er anders uit of komt hij of zij elders vandaan, dan is het resultaat van de zorg veelal niet optimaal.

Vooroordelen zorgen ervoor dat de mens niet in zijn zorgbehoefte wordt gezien, maar dat hij of zij wordt gezien als een probleem. In deze tijden van bezuiniging wordt de 'vreemde' medemens hierdoor nog meer ontmenselijkt.

Het seminar *Black Presence in de Zorg* bood een podium aan denkers en doeners, die niet meegaan in die ontmenselijking en oplossingen hebben gevonden die passen bij de behoefte van de 'vreemde' zorgvrager.

Sprekers waren onder meer:

- Psychiater Glenn Helberg.
- Senior verpleegkundige Kenneth Cuvalay. Hij leidt daarnaast een Awareness programma gericht op jongeren tussen de 10 en 24 jaar met een Caribische achtergrond.
- Wintipriesteres Marian Markelo.
- Joyce Kwidama, directeur van Benita Home, een instelling die begeleiding, verpleging, verzorging en huishoudelijke hulp biedt vanuit een multicultureel perspectief.

18 oktober New Urban Collective – Decolonizing our education - Vrije Universiteit

Enkele deelnemers aan de conferentie "Decolonizing our education" op de VU.

New Urban Café organiseerde in het kader van de Black Achievement Month en de VN *Decade for People of African Descent* een internationale conferentie op het gebied van onderwijs en wetenschap. Thema van de conferentie was *Decolonizing our education: stimulating black achievement in education*. De conferentie werd gehouden in het atrium van de Vrije Universiteit.

Ondanks dat de onderwijspositie van jongeren uit de Afrikaanse diaspora de afgelopen decennia verbeterd is, zijn er echter nog aanzienlijke uitdagingen en barrières. Er is nog steeds sprake van structurele ongelijkheid waardoor jongeren uit de Afrikaanse diaspora ondervertegenwoordigd zijn in het hoger onderwijs en oververtegenwoordigd zijn op lagere niveaus van het schoolstelsel. Naast dat velen worden geconfronteerd met verschillende vormen van uitsluiting zoals racisme, en discriminatie op school of in de collegebanken, wordt er ook te weinig aandacht besteed aan het koloniale verleden en de slavernijgeschiedenis om huidige maatschappelijke vraagstukken rondom de jongeren uit de Afrikaanse Diaspora, onderwijs en sociaaleconomische positie te verklaren. Mitchell Esajas is medeoprichter en voorzitter van jongerenplatform New Urban Collective.

Waarom organiseerden jullie de conferentie 'Decolonizing our education'?

"In het onderwijs is er nog steeds sprake van sociale ongelijkheid. Zo heeft de buurt waar je woont nog steeds invloed op hoe ver je komt binnen het onderwijssysteem. Er is helaas weinig bekend in hoeverre dat van toepassing is op de zwarte gemeenschap. Wij wilden hier meer informatie over vergaren tijdens de conferentie en hierover met elkaar in gesprek gaan. We hebben daarnaast inspirerende sprekers uitgenodigd om hun kennis en ervaring te delen met het publiek. We hopen zo de aanwezige jongeren te stimuleren het maximale te halen uit hun studie." Educatie is het meest krachtige wapen om verandering teweeg te brengen, zei Nelson Mandela. Met het oog op de kracht van kennis, educatie en actie, verbond deze conferentie over onderwijs tijdens de Black Achievement Month toonaangevende sprekers, beleidsmakers, denkers en doeners om een gezamenlijke agenda te formuleren.

Tijdens het middagprogramma gingen verschillende sprekers vanuit verschillende invalshoeken in op de positie van zwarte jongeren en jongeren van kleur in het Nederlandse onderwijs, wat gaat er goed, wat kan beter en wat zijn de uitdagingen. Sprekers in het middagprogramma waren: Glenn Helberg over benoemingsstress in het onderwijs, Anja Vink over onderwijssegregatie in het onderwijs en Sinan Cankaya over Elite racisme, microagressies en microrevoluties.

Tijdens de workshops werd op een interactieve manier nagedacht over methoden en aanbevelingen om verandering teweeg te brengen in het kader van de UN Decade for People of African Descent. De volgende workshops stonden op de agenda:

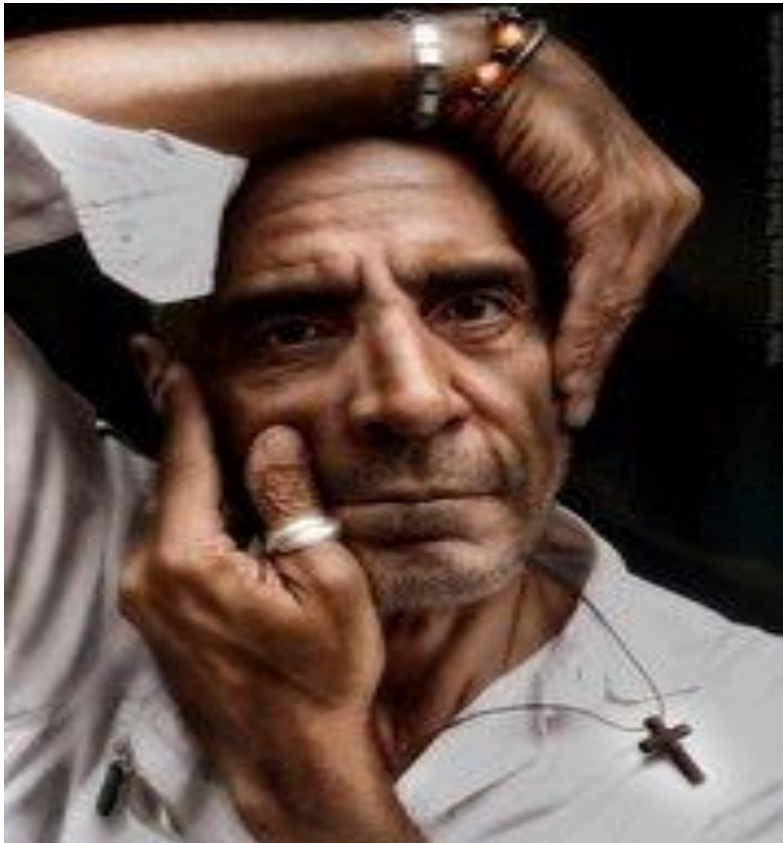
A. Decolonizing The University met University of Colour over de studentenbeweging die betrokken was bij de Maagdenhuisbezetting en de Diversiteitscommissie op de UvA;

B. It takes a village to raise a child: workshop over empowerment en aanvullend onderwijs zoals het NUC Mentorproject;

C. Changing the curriculum met Jerry Afriyie van Nederland Wordt Beter over hoe kunnen we verandering teweeg brengen in het curriculum.

In de avond werd gesproken over de lessen om de onderwijspositie en prestaties van zwarte jongeren te verbeteren. Sprekers waren: dr. Aminata Cairo (Creating spaces without apology), Mary Tuppan Wenno (How ECHO stimulates educational achievement among youth of colour) en dr. Lez Henry (Lessons from London on black achievement in education).

23 oktober - Ode aan Felix de Rooy – Rialto

Filmmaker Felix de Rooy.

In het kader van de Black Achievement Month organiseerde Rialto op zondag 23 oktober van 14.00 tot 19.30 uur een speciaal programma rondom een persoon die enorm belangrijk is voor de 'zwarte film' in Nederland: regisseur en filmmaker Felix de Rooy. Naast vertoningen van zijn films *Every Picture tells a Story* (20 min, 1978), *Almacita di Desolato* (110 min, 1986) en *Ava & Gabriel – Un historia di amor* (100 min, 1990) kon het aanwezige publiek ook in gesprek gaan met de regisseur.

In 1976 richtte De Rooy op Curaçao de stichting [Illushion Kosmiko](#) (Cosmic Illusion) op. Hij wou daarmee meer theater brengen op de school waar hij lessen gaf. Bij de tweede productie van Illushon Kosmiko komt [Norman de Palm](#) erbij. Vanaf dat moment blijven de twee als duo actief. Ze maken theater, film en dans, maar geven ook boeken uit, organiseren festivals en tentoonstellingen. De gespeelde stukken zijn meestal geschreven of bewerkt door De Palm en geregisseerd door De Rooy. De Rooy en De Palm maken in 1981 in New York de succesvolle voorstelling [Desirée](#), een monoloog over een vrouw die in de klauwen

van een sekte belandt, gebaseerd op een New Yorks krantenberichtje over een vrouw die haar kind in een brandende oven stopte om de duivel uit te drijven.

Na de succesvolle tournee van Desirée vestigden De Rooy en De Palm in 1983 zich in Amsterdam, en richten daar ook een [Cosmic Illusion](#) op – later [Cosmic Theater](#).

Scene uit Ava & Gabriel.

Vanaf midden jaren '80 richten De Rooy en De Palm zich op film en televisie. Bekend zijn De Rooy's veelvuldig bekroonde films *Almacita di Desolato* (1986) en *Ava & Gabriel* (1990). *Ava & Gabriel* is een liefdesdrama waarin de zwarte schilder Gabriel Goedbloed voor een kerk op Curaçao een muurschildering moet maken. Hij kiest de zwarte onderwijzeres Ava Recordina uit als model voor de Maagd Maria. Dit brengt heel wat opschudding teweeg. Daarnaast lopen de spanningen onder de minnaars van Ava hoog op. De film kreeg in 1990 een Gouden Kalf, en de prijs voor beste film op filmfestivals in Puerto Rico, Havana, Curaçao, Amiens, Martinique en Buenos Aires.

De Rooy exposeert geregeld met zijn eigen werk, maar treedt ook op als (gast)conservator. De bij de gelijknamige documentaire horende tentoonstelling *De erfenis van slavernij* reist van Rotterdam (2003) naar Willemstad, Curaçao (2006) en Suriname (2007). *White on Black* – beelden van zwarten in de westerse populaire cultuur - staat onder andere in het Amsterdamse Tropenmuseum (1989), Brussel (1991), Eindhoven (1991), Kopenhagen (1994) en Liverpool (1995). In het Tropenmuseum staat in 2010 een tentoonstelling van De Rooy's hand over de Surinaamse Marroncultuur (de vroegere bosnegers). De tentoonstelling *Zwart van roet* (Amsterdam, MC Theater 2011) was gebaseerd op De Rooy's eerder geschreven stuk *De schaduw van de goedheiligman* (2008).

23 t/m 29 oktober - Beat IT Youth Exchange – Amsterdam Zuidoost

Een optreden van Eternity Percussion.

Beat IT is een uitwisselingsprogramma tussen jongeren van Eternity Percussion uit Amsterdam en Ebony Steelband uit Londen. Doel is om de twee jongerengroepen bij elkaar te brengen, waarbij ze elkaars leefwerelden vergelijken, met als thema's racisme, uitsluiting en discriminatie. Ebony Steelband reisde in oktober naar Amsterdam voor een uitwisseling met Eternity Percussion. Vervolgens reist Eternity in februari 2017 naar Londen voor een uitwisseling met Ebony Steelband.

De uitwisseling bestaat uit: kennismakingsbijeenkomsten met interculturele spellen, informele gesprekken, workshops weerbaarheid en empowerment, inspiratiebezoeken aan jongerencentra, deelname aan een historische tour door de stad, evaluatiebijeenkomsten en een culinaire avond.

25 oktober - Best of both worlds – Bijlmer Parktheater

In het kader van het Europese Erasmus+ programma heeft welzijnsorganisatie Swazoom uit Amsterdam Zuidoost in coproductie met de Engelse jongerenwerkorganisatie *Share, Think and Act* uit Londen, Lewisham, een studie uitgevoerd. Er is gekeken hoe jongerenwerkers uit Amsterdam en Londen omgaan met de begeleiding van jongeren van Afrikaanse afkomst. De uitkomsten van deze studie zijn verrassend en inspirerend tegelijk. De resultaten werden gepresenteerd en besproken met jongerenwerkers, beleidsmedewerkers jeugdbeleid en alle andere geïnteresseerden tijdens een middagconferentie op 25 oktober 2016 in het Bijlmer Parktheater.

John Lachman, tot voor kort adjunct-directeur bij welzijnsorganisatie Swazoom, is projectleider van het congres *Best of both worlds*. *John, wat is voor jou het belang van een Black Achievement Month?*

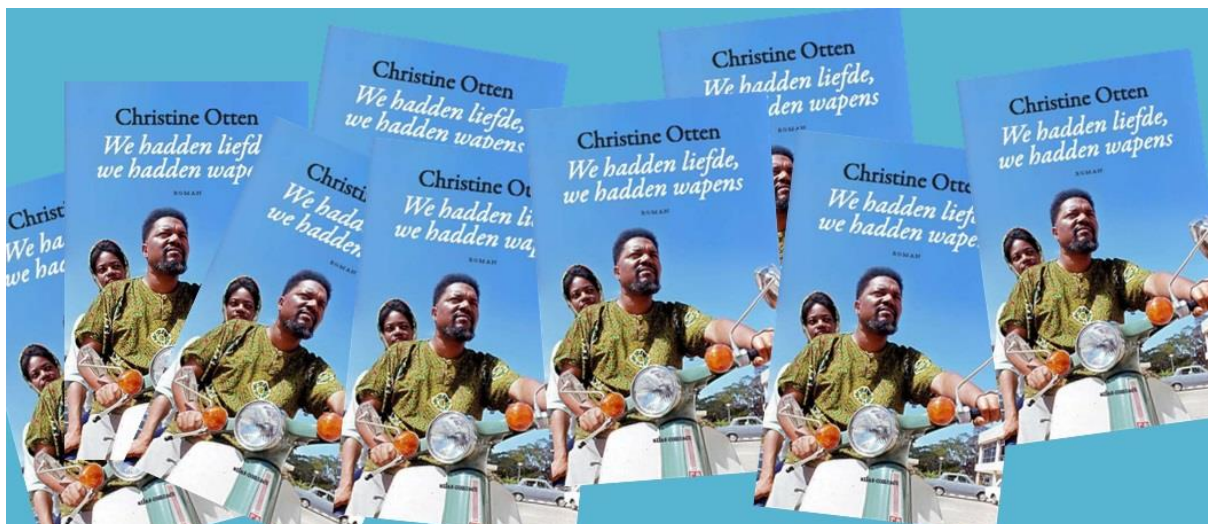

Enkele deelnemers aan het congres Best of both worlds.

“De Black Achievement Month maakt jongeren bewust van hun cultuur en hun afkomst en daardoor worden ze sterker. Ons evenement probeerde dat ook te bewerkstelligen. Jongeren benaderen problemen vaker vanuit een negatieve gedachte. Ze vervallen dan in een slachtofferrol. Wij willen jongerenwerkers en jongeren leren problemen te erkennen en herkennen. Daar worden ze sterker van als mens.”

En cultureel erfgoed speelt daarin een belangrijke rol? “Dat klopt. Maar dan moet je als jongerenwerker en (gemeentelijk) beleidsmedewerker wel weten hoe je cultureel erfgoed op de juiste manier inzet. Je moet weten wat je doet en waarom. Denk bijvoorbeeld aan dans of muziek. Het is goed om die in te zetten als je met jongeren werkt, maar je bereikt meer als je vertelt hoe die muziek is ontstaan of waar die dans oorspronkelijk voor werd ingezet.”

26 oktober - Boekpresentatie *We hadden liefde, we hadden wapens* – Bijlmer Parktheater
Met een feestelijke, muzikale en theatrale voorstelling presenteerde Christine Otten i.s.m. het Bijlmer Parktheater en uitgeverij Atlas Contact de publicatie van haar nieuwe boek: *We hadden liefde, we hadden wapens*. Deze roman is gebaseerd op het waargebeurde verhaal van (de zoon en vrouw) van Robert F. Williams, één van de eerste zwarte Amerikaanse leiders die in 1961 als staatsvijand nummer 1 het land werd uitgejaagd door de Ku Klux Klan en FBI en een inspiratiebron werd voor de Black Panthers.

Christine Otten vroeg een aantal bevriende en zielsverwante artiesten een persoonlijke bijdrage te leveren aan de presentatie van dit bijzondere boek op woensdag 26 oktober. Line up: Sabrina Starke, Jeffrey Spalburg, Manoushka Zeegelaar Breeveld, Bastiaan Mulder (gitaar), Ernestine Comvalius en Christine Otten.

27 en 29 oktober - African Diaspora and the Cultural Arts seminar – BPT

Wat is de 'Afrikaanse Diaspora' precies? En waarom is het waardevol om kunstuitingen binnen de context van die Afrikaanse Diaspora te bestuderen? Deze vragen kwamen aan bod tijdens het seminar African Diaspora and the Cultural Arts in het Bijlmer Parktheater. Het seminar leerde aanwezigen op een analytische manier te kijken naar kunst die de Afrikaanse Diaspora heeft voortgebracht. Dit is belangrijk omdat het mensen die onderdeel maken van de Afrikaanse Diaspora helpt kritisch te zijn over hun eigen verhaal en tevens helpt de rijkheid van dat verhaal in te zien.

Het is belangrijker dan ooit dat de zwarte gemeenschap deelneemt aan de discussies over- en invloed heeft op - besluiten en beleid in het kader van diversiteit, etniciteit en integratie. Om hierin effectief te zijn moet de gemeenschap wel eerst zijn eigen verhaal op verschillende manieren kunnen belichten en toelichten.

27 oktober - Nacht van de Geschiedenis - Rijksmuseum

Op zaterdag 29 oktober organiseerde het Rijksmuseum de Nacht van de Geschiedenis. Boeiende sprekers, debatten, lezingen en interviews gingen in op het thema van dit jaar: *Grenzen*. Klinkende namen als Beatrice de Graaf, Ruben Terlou, Geert Mak, Fidan Ekiz, James Kennedy, Paul Schnabel, Frank Westerman, Rosita Steenbeek en David Armitage droegen bij aan een spannend programma dat de (historische) grenzen opzocht. Door het hele Rijksmuseum vertelden conservatoren 'verhalen op zaal' bij voorwerpen uit de collectie. In het kader van de Black Achievement Month hield prof. dr. Gloria Wekker een lezing over 'grenzen en onschuld' naar aanleiding van haar laatste publicatie *White Innocence* (Witte Onschuld).

Prof. Gloria Wekker spreekt de aanwezigen toe tijdens de Nacht van de Geschiedenis in het Rijksmuseum.

27 oktober - Mijn (Bij)Vrouw (V.I.G./Raymi Sambo) – Theater aan het Spui

Nederland is het enige land dat adverteert met 'second love'. Toch vinden wij het hebben van meerdere vrouwen vreemd en veroordelen anderen, zoals Caribische mannen, die naast hun officiële echtgenote nog andere vrouwen hebben. Mijn (Bij)Vrouw is een liefdevolle zedenthriller en een ode aan de polygamie. Raymi Sambo maakt samen met V.I.G. voorstellingen over het steeds veranderende Nederland vanuit 'zwarte' thema's waar een taboe op rust maar met universele herkenbaarheid.

28 oktober - Meet the Boss Lady – Theater aan het Spui

Qalanjo fashion is een succesvol bedrijf in Afrikaanse mode gerund door twee inspirerende vrouwen. Zij organiseerden de netwerkdag *Meet the Boss Lady* voor nieuwkomers die ondernemers zijn of dat willen worden. Er waren workshops, speeddating met een bedrijfsadviseur, een modeshow, wereldmuziek en lekkere hapjes. En de theatervoorstelling SAHRA waarin de Somalische Sahra op humoristische wijze haar ervaringen met het inburgeren in Nederland vertelt.

28 oktober- Netwerkevenement Let them Shine (stichting Ocan) – Idazaal Den Haag

Het Overlegorgaan Caribische Nederlanders en de stichting Dutch Caribbean Pearls organiseerden het Netwerkevenement *Let them Shine*. Vaak draait het bij het doorgeven van expertise om het doorgeven van kennis, netwerk of kansen van de oudere en succesvolle generatie aan de jonge, onervaren generatie. Bij het netwerkevenement Let them Shine werd het proces omgedraaid.

De deelnemers aan de netwerkbijeenkomst Let them Shine.

Gevestigde bedrijven en organisaties zijn vaak gebaat bij een frisse blik, technologische verbetering en tips met betrekking tot hun bedrijfsvoering. Bij *Let them Shine* stond de volgende generatie Afro-Caribisch talent centraal.

Vijf succesvolle Afro-Caribische ondernemers in Nederland droegen een thema aan. Zij gingen in gesprek met veelbelovende nieuwe talenten met als concrete doelstelling het vinden van oplossingen met betrekking tot de voorgelegde thema's.

Dit gebeurde aan vijf tafels waaraan een ondernemer en een notulist plaatsnamen. De talenten kozen uit bij welke tafel ze starten, op basis van vooraf aangegeven voorkeuren. Hierdoor konden ze in contact komen met de *high achievers* van hun voorkeur. Na elke ronde schoven de talenten door naar een nieuwe tafel. Aan het einde presenteerde de moderator de verbeterpunten die per bedrijf naar voren kwamen.

29 oktober - Black Empowerment Youth Day – Bijlmer Parktheater

Het project *Black Empowerment Youth Day* richt zich op het *empoweren* van Afro-Caraïbische jonge mannen in de leeftijd van 15 t/m 25 jaar. Doelstelling is het weerbaarder maken van de deelnemers, zodat ze als volwaardig burger kunnen participeren aan de Nederlandse samenleving.

Het gaat dan vooral om Afro-Caraïbische jonge mannen die een kwetsbare positie innemen doordat ze bijvoorbeeld geconfronteerd worden met discriminatie of racisme, minder kans op werk hebben vanwege dreigende schooluitval of omdat ze in een moeilijke gezinssituatie leven. Bestaande coachingprogramma's houden onvoldoende rekening met de culturele en historische context van verschillende categorieën jonge mannen. Het project bood hun workshops aan van mannelijke rolmodellen op het gebied van bijvoorbeeld weerbaarheid en ondernemerschap.

Enkele Surinaamse vrouwen in koto tijdens de Bigi Spikri.

Stichting NAKS Nederland is opgericht om de Afrikaans-Surinaamse cultuur te ontwikkelen en behouden. Op zondag 30 oktober leverde NAKS Nederland haar bijdrage aan de Black Achievement Month met een lezing en een presentatie over de *koto*.

De koto is een traditioneel kledingstuk van Afrikaans-Surinaamse vrouwen en één van de nationale symbolen van Suriname. De koto is na 1879 ontstaan nadat de koloniale overheid in Suriname een verbod had uitgevaardigd voor vrouwen om met ontbloot bovenlichaam te lopen. De koto heeft zich in de loop der jaren verder ontwikkeld. Er zijn aanpassingen geweest, maar de basis is nog altijd de rijke traditie. Daarbij wordt de koto door velen gezien als de nationale feestkleding van de Afro-Surinaamse vrouw. De koto wordt gedragen bij verjaardagen, huwelijken, culturele evenementen, dansfeestjes en eventueel ook bij begrafenissen. Het dragen van de koto wordt door veel vrouwen gezien als een eerbetoon aan de voorouders en de verbondenheid met het collectief slavernijverleden.

Tijdens *De koto in de schijnwerpers* verzorgde koto-deskundige, onderzoeker en schrijfster Christine van Russel-Henar een lezing over de geschiedenis, ontwikkeling en beleving van de koto. Hierna volgde een levendige presentatie door NAKS-leden.

Denise Jannah was de afgelopen twee seizoenen zeer succesvol met haar voorstelling *Ella!* Deze voorstelling was in meer dan zestig theaters te zien en heeft inmiddels ook internationale aandacht getrokken. In haar nieuwe programma neemt Denise een duik in een mix van Soul, Jazz & Blues. Naast eigen werk bracht zij een gevarieerd repertoire van onder andere Roberta Flack, Dionne Warwick, Etta James, Gladys Knight en Stevie Wonder. Denise Jannah kreeg in 1993 haar eerste Edison en werd in 1995 gecontracteerd door het fameuze Amerikaanse Jazz-label Blue Note waar ze drie albums maakte. Dit leverde haar een wereldwijde doorbraak op. In 2000 kreeg zij tijdens één van haar North Sea Jazz-optredens de Edison Publieksprijs uitgereikt.

Denise heeft voor diverse staatshoofden opgetreden waaronder Koningin Beatrix, Bill Clinton en Nelson Mandela. Zowel in Suriname (door president Venetiaan) als in Nederland (door Koningin Beatrix) is Denise geridderd, resp. tot Officier in de Ere-orde van de Gele Ster (2005) en Ridder in de Orde van Oranje-Nassau (2009).

31 oktober – Afsluiting Black Achievement Month – Bimhuis

De Zuidafrikaanse choreograaf en topdanser Elvis Sibeko tijdens de afsluiting van de BAM.

Op maandag 31 oktober wordt de Black Achievement Month feestelijk afgesloten met een aantal inspirerende sprekers en een bijzondere muzikale omlijsting. Hét moment om nog even na te praten over deze geweldige en historische maand. Naast de gebruikelijke speeches door voorzitter Antoin Deul en vice-voorzitter Joyce Overdijk-Francis van het NiNsee werden inspirerende toespraken gehouden door filmmaker Tessa Boerman en ondernemer Angelo Bromet. De toespraken werden afgewisseld met optredens van Pink Oculus en danser Elvis Sibeko.

Conclusie

De Black Achievement Month 2016 was een eclatant succes. Dat blijkt niet uit alleen uit de vele positieve reacties, maar ook uit het feit dat de meeste evenementen binnen een mum van tijd volgeboekt en uitverkocht waren. Het bestuur is dan ook van mening dat de doelstelling – bekende en onbekende rolmodellen over het voetlicht te brengen – gehaald is. Van de voorgenomen activiteiten hebben alleen de Black Heritage Tours geen doorgang gevonden. In de plaats daarvan hebben het NiNsee en de samenwerkingspartners enkele andere activiteiten georganiseerd, waaronder het seminar *African Diaspora and the Cultural Arts* in het Bijlmer Parktheater.

Het bestuur bedankt dan ook de vele samenwerkingspartners, de subsidienten – de gemeente Amsterdam, het ministerie van SZW, het Mondriaan Fonds en het Amsterdams Fonds voor de Kunst - het project- en redactieteam en de vele vrijwilligers voor hun inzet en steun.

Het NiNsee-bestuur heeft besloten om het succes van de Black Achievement Month verder uit te bouwen en in 2017 een vervolg te geven door:

- De Black Achievement Month nog breder te trekken door ook andere sectoren erbij te betrekken;
- Het benoemen van een thema, dat als een kapstok moet dienen voor alle activiteiten;
- Het benoemen van Ambassadeurs, die de Black Achievement Month onder de aandacht van een groot publiek moeten brengen;
- Het format van de Black Achievement Month nog helderder te maken;
- De awards-uitreiking te verplaatsen naar de afsluitingsshow;
- Meer activiteiten voor jongeren en kinderen te organiseren;
- De Afrikaanse doelgroep te betrekken bij de Black Achievement Month, onder meer door het boeken en benaderen van Afrikaanse artiesten en rolmodellen;
- Uitbreiding van de Black Achievement Month naar andere steden, zoals Rotterdam, Groningen en Tilburg;
- Duidelijke afspraken met alle samenwerkende organisaties over onder meer uitstraling en zichtbaarheid van de Black Achievement Month.

INTERNATIONAL DECADE FOR PEOPLE OF AFRICAN DESCENT

Het NiNsee heeft in het kader van de International Decade for People of African (IDPAD) het voortouw genomen om samen met de Samenwerkende Organisaties een visiedocument te schrijven. De Samenwerkende Organisaties is een verband dat zich inzet voor het initiëren, creëren en faciliteren van mogelijkheden voor het verbeteren van de positie en het behartigen van de belangen van personen van Afrikaanse origine in Nederland.

De Samenwerkende Organisaties streven naar een samenleving waarin personen van Afrikaanse origine in Nederland alle rechten genieten die zijn vastgelegd in de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens, de Durban Declaratie en Programma van Actie en het Internationaal Verdrag inzake de uitbanning van alle vormen van rassendiscriminatie.

Het visiedocument is het resultaat van vele formele en informele beraadslagingen van de Samenwerkende Organisaties. Hiervoor is geput uit eigen ervaringen, desk research, meningen en onderzoeken van specialisten en wetenschappers en uiteraard ook het werk dat al door derden op dit gebied is verzet. Dit alles vormt de basis voor het visiedocument.

Wat betekent de IDPAD voor de Afrikaanse gemeenschap en personen van Afrikaanse origine in Nederland vanuit de optiek van de Samenwerkende Organisaties? Het gaat in de eerste plaats om erkenning. Erkenning van het Nederlands/Europees koloniaal- en slavernijverleden en de erfenis van dit verleden waar de Afro-gemeenschap in Nederland tot op heden last van ondervindt.

Op de tweede plaats staat economische ontwikkeling centraal. Binnen deze context gaat het om het creëren van economische structuren die bijdragen aan economische

verzelfstandiging van personen van Afrikaanse origine in Nederland. Niet alleen vergroot dit de zichtbaarheid van de groep maar is het ook een essentiële randvoorwaarde om ontwikkeling en maatschappelijke mobiliteit te bewerkstelligen.

Het proces dat ten grondslag ligt aan de economische verzelfstandiging van personen van Afrikaanse origine in Nederland is opgebouwd uit een aantal kernprocessen die tezamen essentieel zijn voor een groep om binnen de Nederlandse samenleving tot volledige wasdom, waardering en acceptatie te komen. Dit ontwikkelingsmodel is feitelijk een keten waarin de processen een onderlinge samenhang hebben en hiërarchisch en chronologisch geordend zijn.

In de keten zijn in totaal vijf fasen te onderscheiden. Te weten:

- economische verzelfstandiging
- politieke participatie
- juridische evenredigheid
- media toegang & participatie
- educatie

Economische verzelfstandiging is hierbij het primaire proces, omdat zonder een accumulatie van kapitaal en middelen er altijd een grote afhankelijkheidspositie zal bestaan die onevenredige druk legt op het zo autonoom mogelijk kunnen handelen van de doelgroep. Autonomie of zo autonoom als mogelijk kunnen handelen is een absolute vereiste om succesvol het ontwikkelingsmodel te kunnen doorlopen.

Kijkend naar de economische omstandigheden, waarin een groot deel van de personen van Afrikaanse origine in Nederland verkeren, dan doemt een verontrustend beeld op. Hoge (jeugd)werkloosheid, lage opleidingsgraad, relatief weinig ondernemers en het grote aantal minimum inkomens binnen de doelgroep zijn enkele belangrijke exponenten hiervan. Voeg daar een hoog percentage schooluitval, een oververtegenwoordiging in het speciaal- en VMBO onderwijs en arbeidsmarkt- en stagediscriminatie aan toe, dan wordt de reikwijdte en doorwerking van de kwetsbare economische situatie waarin de doelgroep verkeert duidelijk.

Economische verzelfstandiging van personen van Afrikaanse origine zal dan ook een wezenlijke bijdrage leveren aan de Nederlandse economie. De toenemende productiviteit, de daarbij behorende economische output en de daarmee gepaard gaande stijging van het welvaartsniveau van de doelgroep zullen de Nederlandse economie ten goede komen.

Negatieve uitwassen als criminaliteit, structurele gezondheidsproblemen (lichamelijk/geestelijk) en het niet benutten van talenten uit de doelgroep kunnen hiermee beter voorkomen worden. Discriminatie en racisme maken ziek en kosten de Nederlandse staat geld.

ORGANISATIE

Bestuur

Het bestuur van de stichting Nationaal instituut Nederlands slavernijverleden en erfenis (NiNsee) bestond per 31 december 2016 uit:

Drs. Antoin Deul	- Voorzitter
Mr. Joyce Overdijk-Francis	- Vice-voorzitter/secretaris
De heer Roald Helm	- Penningmeester
Mevrouw Marian Markelo	- Algemeen bestuurslid
Dr. Martin Verbeet	- Algemeen bestuurslid

Mevrouw J. Overdijk-Francis is per 1 januari 2017 uit het bestuur getreden. Tot het bestuur is mevrouw Linda Nooitmeer toegetreden.

Medewerkers

R. Rens	- Bureaumanager (0,4 fte)
G. Cruden	- Coördinator Herdenkingen (0,4 fte)

De heer L. Kembel was van 1 januari tot en met 1 mei 2016 werkzaam als directeur (0,6 fte)
Mevrouw S. Archangel was van 1 mei tot en met 8 augustus 2016 werkzaam als educatief medewerker (0,2 fte).

De organisatie en productie van de Black Achievement Month werd mede tot stand gebracht door een projectteam bestaande uit:

John Leerdam	- Projectleider
Otmar Watson	- Coördinator Programmering
Demelzha Blinker	- Marketing en Public Relations
Marco Hohl	- Marketing en Public Relations
Kenny Zschuschen	- Producent Kinderopening
Djoere de Jong	- Producent opening BAM
Ivette Forster	- Producent afsluiting BAM

Comité van Aanbeveling

Carla Aalse	- Voormalig bestuurslid Nationaal Comité 4 en 5 mei
Paul Comenencia	- Voormalig Gevolmachtigde Minister van de Nederlandse Antillen
Sybilla Dekker	- Lid College Financieel Toezicht Curaçao, St. Maarten, Aruba en BES
Klaas van der Kamp	- Algemeen secretaris van de Raad van Kerken
Tania Kross	- Operazangeres
John Leerdam,	- Voorzitter Ocan, oud-Tweede Kamerlid PvdA
Han Polman	- Commissaris van de Koning in Zeeland
Jörgen Raymann	- Cabaretier
Joyce Sylvester	- Substituut Nationale Ombudsman
Gerdi Verbeet	- Voorzitter nationaal Comité 4 en 5 mei, voormalig voorzitter Tweede Kamer

Jongerenambassadeur

Elijah Alvares

Slotwoord

De Verenigde Naties hebben 2015-2024 uitgeroepen tot het decennium voor mensen van Afrikaanse afkomst. De missie van de *International Decade for People of African Descent* is het bewerkstelligen van een drastische positieverbetering voor mensen van Afrikaanse afkomst. Dit dient gerealiseerd te worden aan de hand van duurzame projecten en activiteiten rondom drie thema's: Erkenning, Rechtvaardigheid en Ontwikkeling. Met de missie van de VN in gedachten moeten wij helaas concluderen dat er nog een lange weg te gaan is in Nederland.

Er is weinig erkenning en aandacht voor het Nederlandse slavernijverleden en de impact die het nog steeds heeft op de samenleving. De slavernij is anderhalve eeuw geleden afgeschaft, maar de raciale vooroordelen en structuren zijn springlevend in onze huidige maatschappij. De misstanden (etnisch profileren, arbeidsmarktdiscriminatie, achterstelling in het onderwijs en andere vormen van institutioneel racisme) waarmee onze samenleving te kampen heeft, zijn de bittere erfenis van 400 jaar slavernij- en koloniaal verleden.

Waar niet aan voorbij mag worden gegaan is dat het Nederlands slavernijverleden gemeenschappelijk erfgoed is en een rode draad in onze geschiedenis. Kortom: het gaat ons

allemaal aan, ongeacht afkomst, status of leeftijd. Het Nederlands slavernijverleden verdient daarom grotere zichtbaarheid, erkenning en een betere inbedding in het collectieve gedachtegoed van onze samenleving.